

CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL

SECCIÓN 11

1. COMPETENCIAS

O artigo 30.1.3 do Estatuto de Autonomía para Galiza dispón que lle corresponde á Comunidade Autónoma Galega "nos termos do disposto nos artigos 38, 131 e 149.1.11 e 13 da Constitución, a competencia exclusiva da agricultura e a gandaría", e así mesmo "a competencia exclusiva das vías pecuarias e pastos, sen prexuízo do disposto no artigo 149.1.23 da Constitución; o réxime das fundacións de interese galego; das Cámaras Agrarias, sen prexuízo do que dispón o artigo 149 da Constitución".

Por outra banda, o Estatuto de Autonomía de Galiza, no seu artigo 27, apartado 10, dispón que lle corresponde á Comunidade Autónoma Galega a competencia exclusiva en materia de montes, aproveitamentos forestais e naturais, sen prexuízo do disposto no artigo 149.1.23 da Constitución.

Asemade, Galiza asumió a competencia exclusiva en materia de cooperativas en virtude da transferencia feita pola Lei Orgánica 16/1995, do 27 de decembro, ampliando a recollida no artigo 28.7 do Estatuto de Autonomía de Galiza.

O traspaso dos servizos do Estado a Galiza nas devanditas materias foi efectuado polos Reais decretos que se reflicten como anexo. Do mesmo xeito existe numerosa normativa básica estatal de carácter sectorial no eido agrario, que atribúe competencias en materia de desenvolvemento e execución á comunidade autónoma no marco das bases para a planificación e ordenación xeral da economía.

O Decreto 232/2005, de 11 de agosto, fixa a estrutura orgánica dos departamentos da Xunta de Galiza e crea a Consellaría do Medio Rural. O Decreto 562/2005, do 1 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellaría do Medio Rural e do Fondo Galego de Garantía Agraria, determina que a Consellaría do Medio Rural é o órgano encargado de propor e executar as directrices xerais do goberno no ámbito rural, englobando as competencias en materia de agricultura, gandaría, montes e prevención de incendios

forestais, desenvolvimento rural e ordenación comarcal, estruturas rurais e industrias agroalimentarias.

O devandito Decreto foi modificado polos Decretos 212/2006, do 16 de novembro e 175/2007, do 13 de novembro, coa finalidade de adaptar as estruturas administrativas da Consellaría do Medio Rural ás necesidades de xestión dos novos fondos europeos, FEGA e FEADER, no período 2007/2013.

A fin de poder desenvolver adecuadamente as devanditas competencias, ten adscritos os seguintes entes públicos e organismos autónomos:

1. Axencia Galega de Desenvolvemento Rural, creada pola Lei 5/2000, do 28 de decembro, de medidas fiscais e de réxime orzamentario e administrativo.
2. Instituto Galego da Calidade Alimentaria, creado pola Lei 2/2005, de calidade alimentaria, e aprobado o seu regulamento polo Decreto 259/2006, do 28 de decembro.
3. Fondo Galego de Garantía Agraria, regulado pola Lei 7/1994, do 29 de decembro, e polo Decreto 128/1996, do 14 de marzo, modificado polo Decreto 388/1996, do 31 de outubro.

Asemade, no orzamento da Consellaría do Medio Rural tamén se contemplan transferencias para o funcionamento das sociedades públicas instrumentais:

4. Xenética Fontao, creada polo Decreto 265/1997, do 18 de setembro.
5. Sociedade Anónima para o Desenvolvemento Comarcal de Galiza, creada ao abeiro do artigo 26 da Lei 7/1996, do 10 de xullo, de desenvolvemento comarcal.
6. Empresa pública, Servizos Agrarios Galegos, S.A., creada polo Decreto 260/2006, do 28 de decembro.
7. Sociedade Anónima Xestora do Banco de Terras de Galiza (BANTEGAL), creada polo artigo 7 da Lei 7/2007, do 21 de maio, de medidas administrativas e tributarias para a conservación da superficie agraria útil e do banco de terras de Galiza, e autorizada a súa creación polo Decreto 182/2007, do 6 de setembro,

ANEXO

1. Real decreto 1706/1982, do 24 de xullo de 1982: consolidación de transferencias efectuadas en fase preautonómica.
2. Real decreto 2423/1982, do 24 de xullo de 1982: reforma e desenvolvemento agrario.
3. Real decreto 3318/1982, do 24 de xullo de 1982: agricultura, gandaría e pesca.
4. Real decreto 4189/1982, do 29 de decembro de 1982: denominacións de orixe, viticultura e enoloxía e ensinanzas profesionais náutico/pesqueiras.
5. Real decreto 3424/1983, do 28 de decembro de 1983: investigación agraria.
6. Real decreto 999/1984, do 28 de marzo de 1984: agricultura e gandaría (valoración definitiva e ampliación).
7. Real decreto 244/1985, do 6 de febreiro de 1985: sementes e plantas de viveiro.
8. Real decreto 795/1985, do 30 de abril de 1985: sociedades agrarias de transformación.
9. Real decreto 1099/1985, do 5 de xuño de 1985: centros nacionais de selección e reproducción animal.
10. Real decreto 1124/1985, do 30 de abril de 1985: reforma e desenvolvemento agrario (ampliación e valoración definitiva).
11. Real decreto 1462/1989, do 1 de decembro de 1989: agricultura (ampliación).
12. Real decreto 1632/1994, do 19 de abril de 1994: laboratorios agrarios e de sanidade e de producción animal.
13. Real decreto 2164/1994, do 4 de novembro de 1994: cámaras agrarias.
14. Real decreto 2165/1994, do 4 de novembro de 1994: defensa contra fraudes e calidade agroalimentaria.
15. Real decreto 92/1996, do 26 de xaneiro de 1996: agricultura (ampliación): FEGA (antigo SENPA).
16. Real decreto 93/1996, do 26 de xaneiro de 1996: agricultura (ampliación): desenvolvemento rural.
17. Real decreto 1790/1996, do 19 de xullo de 1996: encomenda de xestión sobre intervención e regulación de mercados.
18. Decreto 158/2007, do 21 de xuño, polo que se regula en Galiza a aplicación do réxime da taxa láctea.

---

2. OBXECTIVOS E LIÑAS DE ACCIÓN PARA O ANO 2008

2.1 DA CONSELLERÍA

A Consellería do Medio Rural orientará a súa acción política cara o aproveitamento de todo o potencial produtivo do medio rural, afortalando as capacidades e potencialidades do sector agrario como sector estratégico para o desenvolvimento de Galiza.

Dese xeito, na elaboración das liñas de acción para o ano 2008, a Consellería do Medio Rural atende ao elevado peso económico e social do sector agrario no conxunto da economía galega, así como á dependencia da actividade agraria dunha ampla parte do espazo rural, polo que o obxectivo primordial é avanzar na súa vertebración e reforzamento das estruturas para asegurar un rural e un sector produtivo ligado á producción de alimentos e outros recursos primarios ben dimensionado como garantía de futuro e dun proxecto de país en Galiza.

A agricultura, gandaría e actividade forestal non só se deberán guiar por un afán produtivista, senón por unha maior esixencia na protección do medio ambiente, polo que os orzamentos da Consellería do Medio Rural apostan por un sector agrario galego que contribúa a unha mellora do noso medio ambiente, pulando polo avance cara un modelo de producción agraria sustentábel.

A consellería dun xeito complementario, que non incompatíbel, tamén avogará pola inclusión de actuacións específicas adicadas á diversificación produtiva no medio rural, aproveitando con iso toda a potencialidade e oportunidades que existen no medio rural e contribuíndo a unha dinamización económica, social e cultural do mesmo.

Todo isto pensando nas persoas que viven no medio rural, xa que a actuación da consellería vai ir orientada por enriba de todo a que obteñan unhas rendas dignas para poderen ter perspectivas de futuro e unha calidade de vida aceptábel no medio rural.

Xa que logo, os obxectivos fundamentais para o ano 2008 da Consellaría do Medio Rural, seguirán a ser os trazados ao comezo desta lexislatura: contribuír de xeito eficaz á valorización do medio rural, profundizar no desenvolvemento endóxeno sustentábel que permita fixar poboación activa no rural, artellar unha política preventiva en materia de incendios forestais baseada na valorización e fomento agroforestal do monte, e acometer o desenvolvemento rural de xeito integral.

No marco deses obxectivos fundamentais, cara o ano 2008, as prioridades estratégicas da Consellaría do Medio Rural son as que se expoñen de seguido, con indicación das actuacións más destacadas, que se irán detallando ao longo da explicación de cada programa de gasto:

1. Fomento do relevo xeracional no sector agrario, coa incorporación de mozos e mozas á titularidade das explotación e apoio aos investimentos das explotacións agrarias:

Estas dúas medidas teñen como finalidade que as explotacións agrarias inicien un proceso de innovación que lles permita mellorar a súa viabilidade. Para isto ás actuacións clásicas de incorporación de mozos e modernización agraria virán acompañadas de actuacións de apoio á innovación, de información, formación profesional e aconsellamento técnico coma un complemento inescusábel.

Neste eido terá unha especial importancia para a Consellaría a promoción do acceso das mulleres labregas á titularidade e xestión das explotacións agrarias, gandeiras e forestais.

2. Recuperación e incremento da superficie agraria útil (SAU) e mobilización das superficies agrarias infrautilizadas, en estado de abandono a través da xestión das mesmas polo Banco de Terras:

A mobilidade de terras agrarias, con medidas destinadas a reformar e ordear as estruturas agrarias de Galiza, favorecendo a mobilidade da terra de maneira que as explotacións agrarias dispoñan das fincas infrautilizadas e aumenten a súa base produtiva.

3. Fomento da agricultura multifuncional e sustentábel:

Os obxectivos que se persegue son o apoio á conservación da biodiversidade, o fomento de métodos de producción compatíbeis coa protección do contorno e a remuneración das funcións territoriais, sociais e ambientais da actividade agraria. Para acadalos desenvolveranse as seguintes liñas:

a) Contrato de explotación sustentábel:

Coa intención de remunerar as funcións territoriais, sociais e ambientais da actividade agraria, ao tempo de simplificar a xestión de axudas, ao longo de 2008 instaurarase o Contrato de explotación sustentábel, consistente nunha relación contractual entre agricultores e gandeiros e a Consellaría do Medio Rural, a través da cal os primeiros comprométense a adquirir compromisos en canto á dimensión produtiva e ambiental da explotación así como á orientación produtiva, e como contraprestación a Administración comprométese ao pagamento dunha remuneración xusta e a facilitar unha orientación cara sistemas produtivos viábeis.

b) Fomento da agricultura ecolólica:

Impulsarase a orientación dun sector das explotacións existentes neste momento cara a producción ecolólica, mellorando o até de agora un escaso nivel de desenvolvemento mais que encerra unha grande potencialidade de crecemento.

4. Valorización das superficies de monte, mediante a súa ordenación, a aposta pola producción de madeiras de calidade e o aproveitamento multifuncional:

Os obxectivos xerais da medida serán a posta en valor das superficies forestais tendo en conta a triple función económica, social e medio ambiental do bosque. Formularanse actuacións de valorización do monte mediante o seu uso multifuncional, ao tempo que se implanta unha auténtica cultura forestal en Galiza que permita a consolidación dun complexo forestal-madeira que serva de base para a creación dunha industria transformadora de relevo.

A xustificación vén dada pola necesidade de pór en valor, baixo criterios de ordenación as superficies forestais infrautilizadas, de tal xeito que se atinxha un dobre obxectivo: obter

un rendemento destes espazos que contribúa a incrementar a renda das áreas rurais ao tempo que se contribúa a reducir os danos ambientais ocasionados polo proceso de abandono da política forestal no desenvolvemento rural, e o deseño e aplicación dunha política forestal racional baseada na diversidade de especies forestais.

5. Política de actuación integral en materia de prevención de incendios forestais:

- a) A implantación dun modelo activo, dinámico e integrado en materia de prevención de incendios forestais sobre o monte galego que implemente todo un conxunto de actuacións dirixidas directamente aos terreos forestais que atenúe o risco de incendios forestais: reforzar as estruturas de extinción e de prevención dos incendios (planificación de infraestruturas, sendas, pistas, cortalumes, depósitos de auga, etc); organizar a xestión de combustíbeis en zonas estratégicas unido á construcción e mantemento de faixas exteriores de protección de zonas poboadas; abordar o tratamiento de áreas forestais nun esquema de mosaico e de intervención silvícola, no ámbito das dúas dimensións que se complementan, a defensa de persoas e bens e a defensa dos montes; ampliar os esforzos de educación, sensibilización, divulgación e extensión agroforestal para a defensa do rural contra os incendios e para o uso correcto do lume nestes lugares e actuar na restauración das zonas degradadas polos incendios forestais.
- b) Apoyo á industria agroalimentaria e forestal e fomento dos produtos de calidade:

Esta actuación vai cubrir dous aspectos diferenciados, por un lado a aposta por produtos de calidade e pola mellora das canles de comercialización. De tal xeito que demos resposta aos cambios na procura de produtos agroalimentarios, adaptando a oferta ás esixencias dos consumidores en materia de calidade, seguranza ou tracexibilidade. Por outro, o apoio ás empresas agroalimentarias e de transformación forestal, este sector está chamado a desenvolver un importante papel na xeración de emprego e renda nas áreas rurais, e por ende na fixación de poboación.

Por iso apóstase por apoiar un sector produtivo galego con capacidade de atender as demandas cada vez más esixentes dos consumidores e de competir no mercado

internacional pola vía da calidade, ao tempo que se apoia a aquelas explotacións ou cooperativas que tenten unha vía de transformación e comercialización directa dos seus produtos. Primaranse a través desta liña de actuación os aspectos relacionados coa innovación tecnolóxica e a aplicación de I+D+i.

Así mesmo, impulsarase o establecemento e desenvolvemento de grupos agroalimentarios de capital galego nas producións lácteas, cárnicas e hortícolas de Galiza, e apoiar a súa penetración nos mercados.

6. Apoio ás rendas dos agricultores e agricultoras. Alén da xestión das axudas directas da PAC e a súa mellora para garantir o pagamento dos incentivos económicos de apoio directo ao sector, porase énfase en mellorar a xestión dos dereitos de axuda, tanto para manter o nivel de axuda no marco actual como á hora de reivindicar un mellor trato aos produtores e produtoras galegos na percepción de subvencións procedentes dos fondos comunitarios, de xeito que se teña en conta a peculiaridade das explotacións galegas e se apoie decididamente un modelo agrario vinculado ao territorio e unha política de intervención que garanta rendas dignas e estabilidade nos mercados alimentarios.

7. Apoio á diversificación económica compatíbel coas actividades agrarias e forestais. Se ben a agricultura e a gandaría son actividades con capacidade para mellorar as rendas e as condicións de vida dos habitantes do mundo rural, non é únicamente coa modernización dos modelos de producción agrarios como se resolverá o problema do emprego rural e da equiparación de rendas, é preciso pór en marcha medidas que fomenten a diversificación económica nos espazos rurais.

8. Accións orientadas á mellora da calidade de vida nas áreas rurais: A mellora da renda e a creación de emprego son condicións necesarias máis non suficientes para acadar o obxectivo de fixar poboación no medio rural. É preciso pór en marcha medidas destinadas a mellorar a calidade de vida da poboación residente e aumentar a capacidade de acollida no territorio de investimentos produtivos.

9. Fomento de réximes asociativos agrarios: A incentivación dos réximes asociativos de propiedades agrarias e forestais, con vistas á

cooperación entre propietarios no desenvolvemento dos traballos e o aproveitamento de infraestruturas e equipamentos conxuntos. Especificamente, reforzarase a capacidade das comunidades de montes veciñais en man común para mobilizar produtivamente as súas terras.

Tamén se prestará especial apoio á integración de entidades de base cooperativa, e ao fomento de entidades asociativas de produtores con obxecto de comercializar directamente a súa producción.

10. Fomento das entidades de aconsellamento e xestión ás explotacións agrarias.

Porase en marcha un sistema de acreditación e fomento dos servizos de aconsellamento e xestión ás explotacións ao abeiro do réxime previsto no PDR 2007-2013, de servizos de asesoramento que estarán destinados a mellorar o rendemento global da explotación que incluirán como mínimo os requisitos de xestión obligatorios, o cumprimento das condicións agrícolas e medioambientais obligatorias e a normativa relativa á seguridade laboral.

11. Enfoque LEADER:

Ao longo do ano 2008 rematarase aplicando o enfoque LEADER en parte das actuacións de desenvolvemento rural que procede do período 200-2006, financiado co Feoga-Orientación, mantendo a mudanza substancial iniciada no seu funcionamento, de xeito que a súa actuación non se limitará á promoción de actividades non agrarias, senón que o sector agrario formará parte da estratexia de desenvolvemento, e polo tanto garantírase a participación dos agricultores e das súas organizacións no partenariado.

Por outra banda, iniciarase a xestión do PDR 2007-2013, financiado con FEADER, pondo en marcha a convocatoria para a selección dos grupos que xestionarán o programa LEADER nese período, arbitrando mecanismos para garantir o funcionamento democrático e a representatividade social na composición dos partenariados locais; e outorgando máis importancia ás cuestións relacionadas coa dinamización social.

12. Benestar animal, erradicación de enfermidades e seguridade alimentaria. A mellora, consolidación e sostemento dos niveis sanitarios das explotacións agrarias e do control de

calidade e seguridade das producións, así como mellorar os sistemas de control da cadea alimentaria coa finalidade de garantir un elevado nivel de seguridade e protección da saúde, en materia de alimentos, pensos, saúde animal, benestar animal e fitosanidade.

13. Xestión do potencial vitícola. Aplicación dunha política de reestruturación e reconversión do viñedo e a correcta xestión do potencial vitícola con énfase na recuperación das superficies abandonadas.
14. Impulso a sistemas de fixación de prezos transparentes. Potenciación das organizacións interprofesionais e de mecanismos de fixación de prezos agrarios transparentes, consensuados entre o sector produtor e transformador e que erradique as oscilacións convxunturais dos mesmos.
15. Accións dirixidas á mellora da formación e investigación agrarias. A mellora da formación permanente dos agricultores e técnicos agrarios, profundizando tanto nas ensinanzas regadas como ocupacionais, e potenciando o asesoramento e transferencia tecnolóxica por parte dos servizos técnicos agrarios da consellaría dun xeito máis próximo e directo ás explotacións agrarias.

O incremento dos recursos destinados á investigación e innovación no eido agrario, asegurando a conexión dos centros de investigación cos produtores e as industrias, así como cos restantes centros de investigación na materia.

16. Fortalecemento da interlocución institucional agraria.

O establecemento dun marco estabel e transparente de apoio ás organizacións profesionais agrarias de acordo coa representatividade social, actualizando a tal fin as axudas con fondos públicos para que lles permita exercer acaídamente as funcións de interlocución e vertebración social do sector que lles corresponden.

17. Políticas dirixidas ás mulleres rurais.

Executaránse medidas dirixidas específicamente á potenciación do papel das mulleres como protagonistas do tecido produtivo e social galego, á redución das desigualdades e a facilitar a plena integración das mulleres en todas as actuacións de desenvolvemento rural mellorando a súa situación e o seu entorno social, laboral e económico.

18. Impulso na simplificación e modernización administrativa.

O achegamento, a transparencia e a colaboración da Administración cara os agricultores, a redución da burocracia administrativa, prestando especial atención á introdución das tecnoloxías de información e comunicación nos procedementos administrativos para axilizar a tramitación das solicitudes que dirixan á Consellería do Medio Rural ou as entidades dependentes da mesma.

2.2. DO ORGANISMO AUTÓNOMO

FONDO GALEGO DE GARANTÍA AGRARIA (FOGGA)

O Fogga creouse pola Lei 7/1994, do 29 de decembro -coa denominación actual establecida pola disposición adicional quinta da Lei 7/2002, do 27 de decembro-, desenvolvida logo polo Decreto 128/1996, do 14 de marzo.

Este organismo ten como obxectivos para o ano 2008 a xestión eficaz no pagamento dos fondos europeos dirixidos ao sector agrario galego e procurar unha mellora das rendas dignas dos agricultores galegos e galegas, desenvolvendo as seguintes principais actuacións:

1. Establecer as condicións necesarias para levar a termo as funcións inherentes a súa condición de organismo pagador dos novos fondos europeos agrarios FEAGA e FEADER, pagando e contabilizando os importes das axudas con cargo aos citados fondos, e exercendo as demais funcións de coordinación, comunicación, auditoras, e outras conexas que lle corresponden como organismo pagador.
2. O desenvolvemento da xestión das axudas da PAC en Galiza, tendo en conta o novo marco derivado da reforma da PAC aprobada en 2003, tal fin, logo da implantación e xestión dos primeiros anos do réxime de pagamento único, seguirá a executar as accións necesarias para a concesión dos pagamentos previstos no devandito pagamento e outras axudas, primas gandeiras e restitucións con cargo á Política Agraria Común, segundo o establecido nas distintas organizacións comúns de mercado (OCM).

3. O pagamento e contabilización das actuacións incluídas no Programa de Desenvolvemento Rural 2007-2013, financiadas polo Fondo Europeo Agrario de Desenvolvemento Rural (FEADER), para as que a xestión corresponde a outros órganos da Consellaría do Medio Rural.
4. O pagamento e contabilización, en tanto que organismo pagador, das medidas relativas á apicultura e reestruturación do viñedo financiadas polo FEAGA.
5. Efectuar as operacións en réxime de intervención e regulación de mercados por conta do FEAGA, entradas, saídas e almacenamento das mercadorías, de acordo coas instrucións ditadas segundo a xestión encomendada polo Fondo Español de Garantía Agraria (FEGA).
6. Realizar accións destinadas a mellorar as producións gandeiras e afortalar con iso a puxanza do sector cárnico e lácteo galego no contexto estatal e europeo, tales como apoiar ás sociedades públicas participadas polo Fogga que operan no sector agropecuario.

2.3. DAS SOCIEDADES PÚBLICAS

SOCIEDADE ANÓNIMA XESTORA DO BANCO DE TERRAS DE GALIZA, S.A.

A Sociedade Anónima Xestora do Banco de Terras de Galiza, BANTEGAL, ten como obxectivo principal a xestión dos bens e dos dereitos incorporados ao Banco de Terras de Galiza, a través dos réximes de adxudicación establecidos na Lei 7/2007, do 21 de maio, de medidas administrativas e tributarias para a conservación da superficie agraria útil e do Banco de Terras de Galiza.

A sociedade Bantegal manterá unha relación permanentemente actualizada, con indicación da procedencia dos bens, da titularidade e do seu destino actual, de todos aqueles inmobles e dereitos reais que integren o Banco de Terras de Galiza. Para estes efectos elaborará e xestionará sistemas de información territorial e cartográfica.

Tamén elaborará e xestionará bases de datos de prezos e valores da terra e desenvolverá labores de apoio á planificación e xestión territorial, servizo de almacenamento, producción e elaboración de datos gráficos e alfanuméricos, producción de cartografía básica e temática, homoxénea e adaptada ás necesidades dos usuarios, así como a investigación e desenvolvemento de diferentes materias no marco de proxectos concretos e aplicación de metodoloxías especialmente deseñadas.

Serán tamén obxectivos do Bantegal:

1. Xestionar e actualizar a información cartográfica, territorial, parcelaria e agronómica de Galiza e as súas bases de datos que sexan necesarias para o correcto, áxil e eficaz desenvolvemento dos seus cometidos.
2. A xestión cautelar dos montes veciñais en man común nos supostos en que sexa declarada a situación de grave abandono ou degradación, ou por extinción ou desaparición da comunidade de veciños titular do monte, de forma provisional ata que, se é o caso, se reconstitúa a comunidade, de acordo coa súa normativa específica.
3. Asegurar a administración dos bens e dereitos incorporados ao Banco de Terras de Galiza, exercendo todas as competencias necesarias e, en particular, as de conservación, defensa da integridade, inspección, dirección e control destes bens.
4. Facer o seguimento do mercado de terras en Galiza, e elaborar os estudos que sobre este poidan resultar de utilidade para favorecer a mobilidade das terras, coñecendo as condicións de oferta e demanda, prezos e valores deste mercado.
5. Realizar os necesarios labores de asesoramento, intermediación e xestión para facilitar o acceso á terra daquelas explotacións que queiran incrementar a súa base territorial, así como daquellas persoas que queiran incorporarse á actividade agrogandeira, ou ben teñan vontade de allear as súas propiedades mediante venda, permuta ou cesión en calquera fórmula.
6. Velar pola conservación do contorno ecológico dos predios que integran o Banco de Terras de Galiza, esixindo especialmente unha explotación racional dos seus recursos naturais.

7. Prestación de servizos e realización de informes e estudos relacionados co obxecto social e que, se é o caso, sexan solicitados polos departamentos da Administración autonómica e por outras administracións públicas.

EMPRESA PÚBLICA DE SERVIZOS AGRARIOS GALEGOS, S.A.

O Decreto 260/2006, do 28 de decembro, publicado no DOG do 18 de xaneiro de 2007, autorizou a creación da sociedade pública Empresa Pública de Servizos Agrarios Galegos, S.A.

A Empresa Pública de Servizos Agrarios Galegos, S.A. ten como obxecto social:

1. A realización de todo tipo de actuacións, obras, traballos e prestación de servizos en materias forestais, especialmente as relacionadas coa prevención e loita contra os incendios forestais en particular e, en xeral, aquelas actividades, obras e servizos que requirian as intervencións de carácter urxente, relacionadas coas devanditas materias.
2. A elaboración, por iniciativa propia ou por instancia de terceiros, de estudos, plans, proxectos e calquera tipo de consultora e de asistencia técnica e formativa en materia forestal e de prevención de lumes forestais.
3. A promoción, desenvolvemento e adaptación de novas técnicas, equipamento e sistemas para a prevención e xestión de situacións derivadas dos incendios forestais.
4. A realización daquelas actuacións, obras, traballos e prestación de servizos en materias agrícolas, gandeiras e de desenvolvemento rural que de forma taxativa lle sexan encomendadas pola Xunta de Galiza.
5. Así mesmo, poderá comercializar os produtos derivados daquelas tarefas agrarias, gandeiras ou forestais, que con carácter determinado poida desenvolver por encomenda da Xunta de Galiza.

A sociedade, ao longo do exercicio 2008, logo do inicio da súa andaina en 2007, pretende a consolidación dun modelo de xestión pública no eido agrario, con vinculación íntegra coa Administración da Comunidade Autónoma Galega, realizará cantas encomendas lle sexan ordenadas pola Consellaría do Medio Rural, así como de calquera outro departamento ou ente público autonómico que encaixen dentro do seu obxecto social, e dun xeito programado as seguintes:

1. Colaboración na campaña de incendios forestais, poñendo a disposición da consellería brigadas de extinción, patrullas de vixilancia móvil, brigadas especiais ao longo do territorio galego e máis a posta a disposición de reténs de maquinaria, colaborando tanto nas tarefas de extinción coma nas de mellora de infraestrutura.
2. Asistencia técnica para tarefas de coordinación de seguridade e saúde nas actuacións de restauración das áreas afectadas por incendios forestais e prevención dos riscos dos traballadores no seu ámbito de actuación laboral.
3. A realización de traballo de obra preventiva e de restauración forestal, así como a colaboración en traballos silvícolas en montes ordenados baixo xestión da Comunidade Autónoma.
4. A colaboración en actuacións de infraestrutura e equipamentos para o medio rural dentro da estratexia de mellorar a calidade de vida dos concellos rurais e do reequilibrio territorial.
5. O apoio na xestión e colaboración técnica aos centros de formación e investigación e os distintos centros de investigación e laboratorios da Consellaría do Medio Rural.

XENÉTICA FONTAO S.A.

O obxecto social da sociedade Xenética Fontao, S.A., de acordo co Decreto 265/1997, do 18 de setembro, é a prestación de asesoramento e servizos ás persoas tanto físicas como xurídicas e organizacións adicadas á mellora xenética animal. A través do Decreto 237/1998,

do 30 de xullo, fóronlle adscritos os bens e dereitos que integran o Centro de Escolma e Reprodución Animal de Fontao-Lugo, constituídos por inmóbiles, animais e material xenético.

Dentro das súas actividades principais inclúense a produción e a comercialización de doses seminais de sementais de gando vacún das razas Holstein e Rubia Galega. Ademais estanse a diversificar os servizos ofertados mediante o desenvolvemento de tecnoloxías innovadoras reprodutivas que aceleran o progreso xenético da cabana gandeira e da aplicación da biotecnoloxía do ADN no eido da produción e sanidade agropecuarias.

Entre os obxectivos que se pretenden atinxir para o ano 2008 destácanse os seguintes:

1. A mellora da comercialización, co afianzamento dos acordos neste eido e obtención doutros novos, a prestación dun servizo técnico de asesoramento a profesionais e a ampliación dos recursos destinados a publicidade e difusión en feiras monográficas e concursos gandeiros sectoriais.
2. A mellora da produción, a través da valoración xenética por descendencia de aproximadamente 60 novos sementais en proba de raza Holstein e 10 de raza Rubia Galega, potenciando a valoración de machos nados en explotacións de Galiza.
3. A ampliación dos servizos prestados polo Laboratorio de Xenética Molecular tanto a nivel estatal como internacional.
4. O investimento en I+D+i, co desenvolvemento de proxectos baseados nas liñas de investigación prioritarias da sociedade: tecnoloxías moleculares no campo da sanidade e produción animal, novas técnicas de reproducción asistida e predición da fertilidade do esperma animal.

SOCIEDADE ANÓNIMA PARA O DESENVOLVEMENTO COMARCAL DE GALIZA

A Sociedade Anónima para o Desenvolvemento Comarcal de Galiza é unha empresa de capital público que ten como obxecto social a promoción e desenvolvemento das comarcas galegas, así como a xestión do Sistema de información territorial de Galiza, encargado da

producción de cartografía e a creación de Sistemas de información xeográfica (SIX) aplicados á planificación.

Para o cumprimento dos seus fins a Sociedade conta cun total de 15 centros comarcais en funcionamento e durante o ano 2008 entrarán en funcionamento pleno os centros de Caldas de Reis e Mondoñedo. Estes centros constitúen unha infraestrutura descentralizada de apoio ás accións de desenvolvemento rural realizadas tanto desde a propia Sociedade como desde outros departamentos con competencia na materia, especialmente as diversas direccións xerais da Consellería do Medio Rural.

Para o ano 2008 a Sociedade para o Desenvolvemento Comarcal desenvolverá a súa acción no marco dunha estratexia de centrar as súas actividades naquelas que garden unha maior relación co obxectivo de ser un instrumento real de dinamización económica e social das áreas rurais. Desde xeito, con carácter xeral, atenderá a:

1. En colaboración cos departamentos da Xunta de Galiza con competencias na materia, promoción da cultura innovadora e a participación en convocatorias de axudas a proxectos, con especial referencia aos que teñan como obxectivo a dinamización do medio rural.
2. En colaboración con Agader (Axencia Galega de Desenvolvemento Rural) planificación e execución dun programa de identificación e catalogación de aldeas abandonadas.
3. A Sociedade estrutúrase internamente nunha xerencia e tres subdireccións: Subdirección do Sistema de Información Territorial de Galiza (SITGA), Subdirección de Dinamización Comarcal e Subdirección Técnica e de Estudos.

Por parte da Subdirección do Sistema de Información Territorial de Galiza (SITGA), as actuacións a desenvolver son as seguintes:

1. Xestión e explotación do SITGA como centro de producción cartográfica e de aplicación dos sistemas de información xeográfica ao desenvolvemento e a xestión do territorio:
  - a) Promoción da xestión integral da información territorial mediante a tecnoloxía SIX, entre os diversos departamentos da Xunta de Galiza.

- b) Mantemento e actualización permanente das bases cartográficas do SITGA.
  - c) Xestión do Banco de datos territoriais.
2. Mantemento do servidor de cartografía do SITGA como nodo principal da infraestrutura de datos espaciais de Galiza (IDEG).
  3. Posta a disposición das entidades públicas e privadas dos produtos cartográficos e SIX xestionados polo SITGA.
  4. Execución do Proxecto toponimia de Galiza.
  5. Desenvolvemento do Plan nacional de ocupación do solo e do Plan nacional de ortofotografía aérea, con especial atención a súa adecuación ás necesidades diferenciais de Galiza.

A Subdirección de Dinamización Comarcal, afondará na potenciación das funcións dos centros comarcais como centros de dinamización do tecido asociativo comarcal e de prestación de servizos relacionados co desenvolvemento rural, a través das seguintes actuacóns:

1. Realización dunha campaña de difusión entre as entidades sociais das comarcas sobre as posibilidades do uso dos centros comarcais para a realización de actividades formativas, de divulgación.
2. En colaboración cos departamentos da Xunta de Galiza con competencias na materia, consolidación da función dos centros comarcais como puntos de información turística das comarcas.
3. Programación de ciclos formativos nos centros comarcais nos campos de: fortalecemento das capacidades de xestión das organizacións sociais, divulgación dos programas de axudas dos diversos departamentos da Xunta de Galiza, divulgación de novas posibilidades de creación de empresas.
4. Apoio á realización de actividades por parte de entidades públicas e privadas.
5. Planificación e execución dun plan integral de mantemento dos centros comarcais.

6. Potenciar o portal www.comarcasdeGaliza.com con máis servizos e información de interese, tanto para os habitantes das comarcas como para os seus visitantes

Desde a Subdirección Técnica e de Estudos efectuarase:

1. A continuación da execución de proxectos europeos en marcha (Sign II, Proaltec, Cantata, Coast Atlantic, Traslatio), así como a elaboración de propostas de proxectos europeos relacionados co desenvolvemento rural, sempre en coherencia coas prioridades da Consellaría do Medio Rural, e presentación dos mesmos aos organismos pertinentes.
2. A prestación de apoio técnico ás diversas direccións xerais da Consellaría do Medio Rural na elaboración de proxectos e estudos de interese para os obxectivos das mesmas.

2.3.1. ENTES DE DEREITO PÚBLICO

AXENCIA GALEGA DE DESENVOLVEMENTO RURAL

A Axencia Galega de Desenvolvemento Rural (Agader), foi creada pola disposición adicional sexta da Lei 5/2000, do 28 de decembro, de medidas fiscais e de réxime orzamentario e administrativo, configurándose como un instrumento para o fomento e coordinación do desenvolvemento no territorio rural galego para mellorar as condicións de vida e evitar o despoboamento dese territorio. Entre as funcións atribuídas destacan a elaboración de estratexias e plans integrados de coordinación de actuacións de diversa natureza no medio rural e a difusión das políticas e medidas de desenvolvemento rural, a dinamización e coordinación dos grupos de acción local vinculados coas políticas de desenvolvemento rural.

Xa que logo, a acción da Axencia ten como obxectivo contribuír de forma eficaz á diversificación económica e á modernización do tecido produtivo rural, e nese marco desenvolverá as seguintes actuacións:

1. A xestión, control e seguimento dos programas europeos Leader + e Proder II e do programa Agader, centrándose durante o ano 2008 as accións de Agader nos seguintes aspectos:
  - a) Redistribución dos fondos que non foran comprometidos polos grupos cara proxectos doutros grupos que contén con contratos en reserva e que respondan aos criterios de priorización establecidos pola axencia (proxectos produtivos, volume de empregos xerados, potencial dinamizador ou de arrastre sobre outras actividades,...).
  - b) Axilización da execución e pago dos proxectos en marcha (con contrato asinado), facendo un seguimento deste proceso que poderá dar lugar a novas redistribucións de fondos.
  - c) Aplicación do programa de seguimento e inspección dos proxectos executados polos grupos de acción local, posto en marcha en 2006, para asegurar o mantemento das actividades e o cumprimento dos compromisos dos promotores.
2. Aplicación de programas propios de apoio a iniciativas de desenvolvemento rural, executados directamente por Agader:
  - a) Convocatoria de axudas a proxectos dinamizadores das áreas rurais de Galiza, así a convocatoria e implementación das novas medidas que Agader xestionará dentro do programa de desenvolvemento rural 2007-2013, concretamente nos eixes 3 e 4 do programa, onde figura como órgano executor.
  - b) Premio Agader ás iniciativas de desenvolvemento rural.
  - c) Convenios con axentes socioeconómicos públicos e privados do medio rural, destinados a apoiar proxectos piloto en ámbitos que Agader considere de especial interese.
3. Execución doutros programas con financiamento de fondos comunitarios:
  - a) Proxecto Equal-Ilder “Inserción laboral para o desenvolvemento rural“, que ten como finalidade a mellora das oportunidades de emprego no medio rural, mediante a detección de novos xacementos de emprego, a realización de actividades formativas e o apoio á inserción laboral.

- b) Proxecto Farland, dentro da Iniciativa Comunitaria Interreg III, que trata de estimular a innovación no tocante á xestión das terras e as políticas de mobilidade da terra.
4. Posta en marcha dun servizo de apoio aos emprendedores no medio rural.

INSTITUTO GALEGO DE CALIDADE ALIMENTARIA

O Instituto Galego da Calidade Alimentaria (INGACAL), foi creado pola Lei 2/2005, do 18 de febreiro, de Promoción e Defensa da Calidade Alimentaria Galega, e o seu regulamento foi aprobado polo Decreto 259/2006, do 28 de decembro.

Segundo recolle a Lei 2/2005, un dos principais campos de actuación do INGACAL será a investigación e o desenvolvemento tecnolóxico no sector alimentario galego, configurándose como un axente dinamizador, colaborando coa industria agraria e alimentaria e promovendo e participando directamente en actividades de investigación e desenvolvemento tecnolóxico neste ámbito, así como no eido dos procesos produtivos primarios, con especial atención aos aspectos da calidade e seguridade alimentaria, aos axentes biolóxicos causantes de enfermidades, principalmente zoonoses, e ao mantemento do medio ambiente. Para iso no INGACAL integráronse os diferentes centros de investigación e estacións experimentais anexas, xunto co Laboratorio Agrario e Fitopatolóxico de Galiza da actual Dirección Xeral de Investigación, Tecnoloxía e Formación Agroforestal, da Consellaría do Medio Rural.

O outro aspecto fundamental que a Lei 2/2005 atribúe ao INGACAL o constitúe a promoción e protección da calidade diferencial dos produtos alimentarios galegos acollidos aos distintos indicativos de calidade. O INGACAL pretende ser unha importante ferramenta para facilitar o funcionamento dos consellos reguladores, ofertar os seus servizos aos distintos consellos reguladores que voluntariamente o demanden, co fin de optimizar os recursos e reducir os custos de funcionamento grazas ao efecto de escala, e contribuír á profesionalización, especialización e mellora da calidade dos servizos realizados. En estreita relación co anterior, será o INGACAL ademais o organismo de xestión e control das marcas

de calidade do sector agroalimentario ás que se refire o artigo 30 da citada Lei de promoción e defensa da calidade alimentaria galega, así como da artesanía alimentaria de Galiza.

En base a estas funcións atribuídas ao instituto para o presente ano 2008 plantéanse os seguintes obxectivos concretos:

1. Estruturar e dotar os órganos de xestión orzamentaria e de persoal do instituto.
2. Desenvolver o programa de investigación e desenvolvemento tecnolóxico en materia agroalimentaria e forestal, asumindo a execución do programa 561A (Plan galego de investigación, desenvolvemento e innovación tecnolóxica).
3. Prestar servizos en materia de control, inspección e certificación, e en xeral en materia de protección da calidade diferencial segundo o disposto no artigo 2.2.b do Decreto 259/2006, do 28 de decembro, en relación coas once denominacións de orixe e indicacións xeográficas protexidas que actualmente están en fase de tramitación e coas relacionadas cos tres viños de mesa con indicación xeográfica existentes. Así mesmo realizará a prestación de servizos relacionados no epígrafe anterior dirixidos a aqueles consellos reguladores das diferentes figuras de protección de calidade diferenciada xa existentes que, unha vez completado o proceso de adaptación das súas estruturas ao establecido no Decreto 4/2007, do 18 de xaneiro, polo que se regulan as denominacións xeográficas de calidade do sector alimentario e os seus consellos reguladores (DOG nº 20, do 29 de xaneiro de 2007), optasen por delegar no INGACAL as labores de control, inspección e certificación, segundo se indica no artigo 16 do citado decreto.
4. Desenvolver o programa de auditorías do sistema de control da calidade e seguridade da cadea alimentaria, no marco de competencias da Consellaría do Medio Rural para velar polo cumprimento da lexislación sobre alimentos, pensos, sanidade animal, benestar animal e certos aspectos da sanidade vexetal, de acordo co especificado no Regulamento (CE) 882/04 e no "Plan Nacional de Control da Cadea Alimentaria".

---

3. ORZAMENTO DE GASTOS PARA O ANO 2008

PROGRAMA 422L. CAPACITACIÓN E EXTENSIÓN AGROFORESTAL

1. Descripción

O Programa de Desenvolvemento Rural de Galiza 2007-2013 contempla dentro da súa medida 1.1.1 “Accións relativas á información e formación profesional incluída a divulgación de coñecementos científicos e prácticas innovadoras de persoas que traballan no sector agrícola, alimentario e forestal”, a realización de programas formativos cofinanciados polo Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (FEADER).

Á vista das mesmas, a Consellaría do Medio Rural a través da Dirección Xeral de Investigación, Tecnoloxía e Formación Agroforestal, establece un programa de formación para agricultores, gandeiros e silvicultores, dado que a nosa comunidade autónoma conta cunha cifra elevada de explotacións nos diferentes sectores produtivos. Hai ademais un determinado número de explotacións capaces de, mediante a introdución de novas tecnoloxías, acadar a rendibilidade suficiente como para proporcionar postos de traballo estables.

O obxectivo principal do programa é o desenvolvemento de accións relativas á mellora da capacitación profesional de persoas que traballan nos sectores agrogandeiro, alimentario e forestal galego, incluída a divulgación de coñecementos científicos e prácticas innovadoras.

Os cambios económicos, tecnolóxicos e ambientais dan lugar á necesidade de novas cualificacións para todas as persoas implicadas en actividades agroforestais e agroalimentarias. Para obter estas novas habilidades, é necesario ofrecer actividades xerais, técnicas e económicas de formación non regulada. Canto máis alto sexa o nivel de coñecemento dos agricultores e empresarios do sector agrario, máis alta será a súa

produtividade laboral e servirá para manter ou aumentar a competitividade das explotacións agrícolas e silvícolas, servindo para adecuar, por outra banda, a oferta á demanda do mercado de traballo en actividades relacionadas co medio rural galego no seu conxunto.

A capacitación profesional dos agricultores, en particular daqueles profesionais que se incorporan por primeira vez á actividade agraria, debe servir tamén para mellorar as súas condicións de vida, frear o éxodo rural e asegurar a substitución xeracional no medio rural. Así mesmo, debe servir para que a actividade produtiva sexa compatíbel e respectuosa co medio ambiente e para que os agricultores, ademais de contar con coñecementos técnicos, se doten dunha formación económica que lles permita xestionar eficientemente as explotacións.

A mellora da cualificación dos agricultores require tamén que se eleve o nivel de formación do persoal docente e técnico encargado de transmitir os coñecementos para facilitar a adopción de innovacións no sector agroforestal.

As actividades, ademais de mellorar o nivel técnico-produtivo, estarán destinadas á sensibilización en materia de calidade dos produtos, incluídos os relativos á formación de técnicos en asesoramento de explotacións no ámbito da condicionalidade, xestión técnico-económica, protección do medio e conservación da paisaxe. Ademais da dedicación á actividade agraria, forestal ou alimentaria, débese ter en conta a especial situación das explotacións con actividades en crise que requieren ser reconvertidas ou reorientadas mediante a diversificación produtiva, a incorporación da mocidade ás explotacións, as asociacións de produtores e as ligadas ao desenvolvemento rural, así como a formación e reciclaxe de traballadores do sector en xeral, incluídos técnicos e formadores.

Este programa será desenvolvido polos servizos técnicos dependentes da Consellaría do Medio Rural, incluídas as Escolas de formación e experimentación agroforestal e persoal das Oficinas agrarias comarcas, contando coa colaboración dos centros de investigación e asociacións profesionais do ámbito agrario, forestal, alimentario ou ligadas ao desenvolvemento rural e servizos técnicos das cooperativas.

A axuda prevista non incluirá os cursos de preparación ou formación que formen parte dos programas ou sistemas normais de educación agrícola ou forestal do ensino secundario ou superior nin as accións específicas de formación contidas no programa de formación e cualificación profesional desta consellaría.

2. Actividades

1. Accións formativas nas seguintes áreas prioritarias:
  - a) Cursos de capacitación dirixidos ás persoas que se incorporan por primeira vez á actividade agraria.
  - b) Cursos de formación e reciclaxe de técnicos da administración e formadores dos programas de capacitación.
  - c) Cursos de formación continua de carácter teórico-práctico para axudar a reorientar aos produtores en función das esixencias dun mercado que evoluciona rapidamente, impartidos directamente pola administración ou a través de entidades colaboradoras.
2. Seminarios, sesións de información e talleres para a divulgación técnica e científica.
3. Accións de demostración ligados á adopción de innovacións nas explotacións e pequenas empresas transformadoras do medio rural.
4. Accións formativas dirixidas a cooperativas agrarias, que inclúen viaxes formativas para persoal e asociados.
5. Accións de formación e transferencia de tecnoloxía externalizada a través de asociacións e organizacións de produtores agrarios e colexios profesionais.

Para a selección dos proxectos formativos serán temas de atención prioritaria as accións de capacitación da mocidade para a incorporación á empresa agraria, ademais dos seguintes: benestar animal, técnicas de silvicultura de frondosas, silvopastoralismo, fomento dos sistemas de producción integrada e ecológica; desintensificación das producións gandeiras; xestión de estercos e puríns nas explotacións gandeiras; seguridade alimentaria, incluíndo a capacitación en materia de manipulación e aplicación de produtos fitosanitarios; enerxías

renovábeis de orixe agrícola; aforro enerxético na agricultura; transformación de produtos agrarios no marco de producións de calidade diferenciada; cumprimento dos requisitos de condicionalidade nas producións agrarias; novas oportunidades de emprego no rural; tecnoloxías de información e comunicación; xestión da empresa agroforestal; fomento do asociacionismo agrario e formación de persoal de substitución das explotacións gandeiras.

3. Órgano encargado da súa execución

Dirección Xeral de Investigación, Tecnoloxía e Formación Agroforestal

PROGRAMA 422M. ENSINANZA SECUNDARIA E FORMACIÓN PROFESIONAL

1. Descripción

A Consellaría do Medio Rural imparte ciclos formativos de grao medio e superior das especialidades agrarias co obxectivo de incorporar profesionais con titulación de FP ao mercado de traballo relacionado coas actividades agroforestais. Esta formación regrada realizañase nos centros de formación e experimentación agroforestal da consellaría, onde se desenvolven tamén accións formativas destinadas a contribuír a redución do abandono escolar daqueles sectores da mocidade e outros colectivos que non superaron o ensino obligatorio mediante actividades formativas de iniciación profesional enmarcados nos programas de garantía social, formación e emprego e talleres profesionais agroforestais. Adicionalmente, colabórase nas accións de divulgación e transferencia de tecnoloxía en colaboración cos centros de investigación e o resto dos servizos técnicos da consellaría.

Dado o carácter eminentemente práctico da formación impartida nestes centros, o nivel e características do equipamento con que contan é fundamental para impartir un ensino de calidade e adaptado ás demandas da sociedade e das empresas. O proxecto de mellora da dotación de ditos centros continúase no ano 2008, financiando a renovación das instalacións e equipamento tecnolóxico de apoio á educación, así como o acceso ás tecnoloxías de información e comunicación a fin de incrementar a funcionalidade e a extensión da labor educativa desenvolvida.

Existe a necesidade de impulsar accións dirixidas á posta en valor das zonas rurais, obxectivo estratéxico da Consellaría do Medio Rural para a presente lexislatura. Para colaborar con esta iniciativa, dentro do programa de formación e cualificación agroforestal continúa en 2008 un conxunto de actuacións dirixidas, por unha parte, a ampliar e mellorar as capacidades dos traballadores do sector complementando a súa formación profesional, e, por outra, á mellora da eficacia das actuacións da administración en canto á ordenación e uso sostíbel dos recursos naturais das zonas rurais, en particular no espazo forestal. Contémplanse, a este respecto, as seguintes accións:

1. Programa de formación continua do persoal que integra o conxunto do dispositivo de prevención e extinción de incendios da Consellaría do Medio Rural.
2. Accións de formación e dinamización dirixidas á poboación residente en núcleos rurais, co obxectivo de consolidar a capacidade institucional e aumentar a eficiencia das medidas dirixidas desde a administración para a ordenación e valorización do espazo rural, en particular as relativas ás Unidades de Xestión Forestal
3. Programa de formación en materia de prevención de riscos laborais e seguridade vial no manexo de maquinaria agroforestal, co obxectivo de mellorar os estándares de seguridade e hixiene nas actividades laborais do sector.

2. Actividades

1. Impartición de ciclos de grao medio e superior de formación profesional nas especialidades agrarias.
2. Impartición de accións formativas de garantía social, orientadas á formación agroforestal.
3. Realización de obra nova en construcción e melloras de aularios, laboratorios, naves, silos, invernadoiros, talleres e infraestrutura de apoio en xeral.
4. Equipamento dos centros con material tecnolóxico adecuado ás actividades formativas, incluíndo maquinaria, apeiros e instrumental auxiliar.
5. Convocatoria de bolsas de prácticas para estudiantes de formación profesional agroforestal e para titulados en especialidades agroforestais, que inclúen axudas para prácticas en empresas e de iniciación á investigación.

6. Accións formativas dirixidas ao persoal do dispositivo de prevención e extinción de incendios da Consellaría do Medio Rural
7. Accións de sensibilización e formación da poboación rural na valorización do espazo agroforestal, con especial énfase na divulgación do modelo de Unidades de Xestión Forestal.
8. Programa formativo de prevención de riscos laborais no sector agroforestal, en particular nos traballos de prevención e defensa contra incendios forestais.

3. Órgano encargado da súa execución

Dirección Xeral de Investigación, Tecnoloxía e Formación Agroforestal

PROGRAMA 551A. INFRAESTRUTURAS E EQUIPAMENTOS NO MEDIO RURAL

1. Descripción

A finalidade deste programa é a reorganización das estruturas agrarias, coa finalidade de lograr explotacións viábeis, e amparar as accións destinadas ao desenvolvimento do potencial endóxeno das áreas rurais, así como a dinamización do mundo rural desde unha perspectiva integrada, na que teñan cabida os aspectos sociais e os aspectos económico - produtivos, e nos que as comunidades rurais, e as súas entidades, xoguen un papel activo na planificación e execución dos programas e proxectos, implicándose activamente no seu desenvolvemento.

Respecto da reforma das estruturas, preténdese a adecuación dos procesos de concentración parcelaria ao novo marco legal coa introdución dos plans de aproveitamento de cultivos, a adopción de medidas de protección do medio ambiente así como evitar o abandono das terras, criterios que tamén serán utilizados naqueles procesos que se inicien ex novo.

Por outra banda, tamén é obxectivo deste programa o desenvolvemento do potencial endóxeno das áreas rurais coa perspectiva de equiparar a calidade de vida dos habitantes do medio rural co do medio urbano.

Neste sentido abórdase a dotación de infraestruturas rurais e a mellora daquelas relacionadas directamente coa actividade agraria, facilitando os accesos, recuperando as redes viarias tradicionais e executando novos trazados, e actuando tamén en infraestruturas de regadío co obxectivo de optimizar os recursos hídricos e enerxéticos, coa modernización e mellora dos regadíos e das propias levadas, permitindo unha eficaz utilización sustentábel dos recursos.

A Consellaría do Medio Rural apostou decididamente por coordinar as diversas actuacións de desenvolvemento rural, a fin de lograr unha política neste eido máis coherente e eficaz, evitando as duplicidades e o gasto innecesario de fondos públicos.

Baixo unha mesma unidade, aglutínanse os servizos administrativos e entidades dependentes da consellaría nesta materia así como os relativos ao desenvolvemento comarcal, pois baixo a actuación unificada preténdese mellorar a coordinación, a cooperación e a eficiencia nas liñas de actuación que van dirixidas ao medio rural.

Xa que logo, desde este programa tamén se procurará a implantación dun modelo territorial equilibrado, baseado na dinamización das iniciativas e dos recursos locais ou endóxenos de cada comarca, e englobado nunha estratexia global orientada á diversificación da economía local e á busca de alternativas económicas para o medio rural.

2. Actividades.

8. Execución de traballos da concentración parcelaria, retomando os procesos nas distintas fases, nas zonas en proceso, que se irán incrementando cos decretos de novas zonas que na actualidade están sendo obxecto dos estudos de viabilidade e de avaliación de impacto ambiental ou en tramitación para obter a declaración de impacto ambiental.
9. Apoio á reordenación das estruturas mediante procesos de concentración privada ou explotación colectiva, reorganización da propiedade e mellora e conservación das obras e redes de camiños inherentes a zonas de concentración parcelaria ou reordenadas nas que se requira a materialización sobre o terreo dos proxectos para dotar das infraestruturas axeitadas á nova distribución da propiedade.

10. Establecemento de apoio técnico e xurídico e de liñas de apoio económico para facilitar o acceso á propiedade aos arrendatarios rústicos e asimilados.
11. Dotacións de infraestruturas relacionadas coas explotacións agrarias, mediante a mellora da rede de accesos e execución de nova rede viaria.
12. Investimentos para a creación, mellora, consolidación e modernización dos regadíos nas zonas de regadío na Limia, modernización na Terra Chá e Val de Lemos, así como a mellora de levadas de regadío tradicional.
13. Dotación de infraestruturas e dotacións para a poboación rural, con investimentos destinados á creación e mellora da rede viaria e investimentos para servizos básicos nos núcleos rurais: abastecementos de auga, saneamentos, infraestruturas de telecomunicación, etc.
14. Aprobación de novas actuacións no marco do Programa de desenvolvemento rural de Galiza 2007-2013 e continuación da execución das actuacións plurianuais xa en marcha na actualidade.
15. Financiar as actividades da S.A. para o Desenvolvemento Comarcal de Galiza, como órgano técnico de xestión e promoción e como centro de producción cartográfica e de desenvolvemento de Sistemas de Información Xeográfica aplicados á planificación territorial, prestando labores de apoio técnico na súa área aos distintos departamentos da administración autonómica, xestionando a IDEG (Infraestrutura de Datos Espaciais de Galiza).
16. Financiamento das “Fundacións para o Desenvolvemento Comarcal”, que teñen como obxectivo fundamental propoñer obxectivos para a dinamización das iniciativas comarcais, a promoción dos recursos endóxenos e o reforzamento da cohesión comarcal, mediante o apoio ás organizacións públicas e privadas para a implementación de programas de desenvolvemento local/comarcal e rural.
17. Apoio ás iniciativas de dinamización rural lideradas por entidade sociais sen ánimo de lucro, con impacto no ámbito socioeconómico e que continúan ao fortalecemento das redes sociais e ao incremento das súas capacidades de intervención no medio rural.

18. Publicación de estudos socioeconómicos e proxectos estratégicos de desenvolvemento para cada comarca, así como estudos ou libros que difundan a realidade comarcal.
19. Edición de novos documentos cartográficos, ortofotomapas, fotografía aérea e planimetría.

3. Órganos encargados da súa execución

Dirección Xeral de Estruturas e Infraestruturas Rurais

Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural

Axencia Galega de Desenvolvemento Rural

Sociedade para o Desenvolvemento Comarcal de Galiza

PROGRAMA 551B. ACCIÓNS PREVENTIVAS E INFRAESTRUTURA FORESTAL

1. Descripción

A política de prevención dos incendios forestais debe abranguer accións transversais relacionadas co desenvolvemento rural e a planificación do territorio.

Neste contexto o presente programa ten como obxectivos fundamentais a revalorización económica dos montes, a xestión de combustibles en áreas estratégicas e o reforzo das estruturas de loita e defensa contra os incendios.

2. Actividades

Para acadar estes obxectivos teranse que desenvolver prioritariamente as seguintes actividades:

1. Elaboración e execución de plans de prevención de distrito.
2. Integración dos datos das redes de defensa contra os incendios forestais nun sistema de información xeográfica.
3. Promoción da adopción de medidas de prevención entre os propietarios de terreos forestais.
4. Recuperación do potencial forestal dos terreos queimados.
5. Asesoramento e apoio na eliminación de residuos forestais.
6. Creación de redes de faixas de xestión de biomasa.
7. Mellora da rede viaria forestal e da rede de puntos de auga.
8. Desenvolvemento regulamentario da lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra incendios forestais de Galiza.
9. Mellora das infraestruturas e medios materiais e persoais de prevención de incendios.
10. Mellora dos sistemas de vixilancia.
11. Investigación de causas de incendios.
12. Desenvolvemento dos procedementos de extinción.

13. Elaboración e execución de plans de prevención de distrito.

O planeamento da defensa fronte aos incendios forestais a nivel de distrito reflectirase nos plans de prevención e defensa contra incendios forestais de distrito, que desenvolverán as orientacións, accións e obxectivos do PLADIGA nestes ámbitos territoriais, concretando a estratexia a seguir.

Nestes plans programaranse dun xeito integrado as accións das diferentes entidades implicadas no operativo de loita contra incendios forestais, priorizando as mesmas no espazo (áreas forestais contiguas a infraestruturas de elevado valor estratégico, áreas forestais de elevado valor ecológico, zonas de alto risco) e no tempo. O prazo de vixencia destes plans era de catro anos desde a súa aprobación polo conselleiro do Medio Rural con revisións anuais.

14. Integración dos datos das redes de defensa contra os incendios forestais nun sistema de información xeográfica.

Para administrar, regular, controlar e planificar as accións que se desenvolven no territorio é preciso manexar de forma integrada un gran volume de información gráfica e alfanumérica, tendo que abordar aspectos de alta complexidade relacional. Para dispoñer desta capacidade de comprensión e manexo da información regularase e normalizarase a toma de datos e continuarase a traballar no rexistro informático dos datos empregando sistemas de información xeográfica.

A tecnoloxía de sistemas de información xeográfica, constitúe neste senso unha das ferramentas adecuadas de manexo de información, xa que ao usar o modelo de base de datos xeorrelacional asociase un conxunto de información gráfica en forma de planos ou mapas a bases de datos dixitais.

15. Promoción da adopción de medidas de prevención entre os propietarios de terreos forestais.

O persoal de cadre dos distritos forestais (técnicos e axentes forestais), dado o seu contacto directo e inmediato coa poboación do medio rural será o encargado de promocionar as actuacións preventivas recollidas na lei 3/2007. O primeiro xeito de

promocionar estas actuacións será co cumprimento estrito desta normativa en relación coas normas técnicas e funcionais, de construcción, mantemento e sinalización de infraestruturas preventivas que sexan levadas a cabo dende a propia administración, que servirá como exemplo na actuación preventiva que deben realizar as persoas titulares das distintas infraestruturas preventivas.

Ademais esta promoción das medidas de prevención realizarase a través da súa difusión en díptico, trípticos, carteis e outro tipo de formatos, así como con campañas en diferentes medios de comunicación: televisión, radio, prensa, etc. e con campañas directas realizadas por persoal especializado e dirixidas á poboación rural en xeral e a “grupos de risco” en particular.

16. Recuperación do potencial forestal.

Continuando a labor iniciada no ano 2007, debe proseguirse co esforzo para conservar e promover a ampliación da superficie forestal arborada, mediante a recomposición das masas destruídas polos incendios, favorecendo a diversidade de especies, estruturas e métodos de xestión forestal. Estas medidas van destinadas a aumentar a estabilidade dos sistemas forestais, co conseguinte reforzamento das súas funcións e a redución de custes de mantemento e o asesoramento e apoio na eliminación de residuos forestais.

Estas actuacións supoñen un desenvolvemento da medida descrita no MNDR 2007-2013 como “Mitigación da desertificación: prevención de incendios forestais” e, a partir das características horizontais establecidas por esta, desenvolven unha serie de aspectos conforme á situación específica do sector forestal galego.

17. Asesoramento e apoio na eliminación de residuos forestais.

No ano 2007 púxose en marcha un novo sistema de xestión das comunicáns de queima habilitando un servizo telefónico que permitiu unha maior axilidade para o administrado e ao mesmo tempo un maior control por parte da administración ao elaborarse en tempo real un rexistro informático das comunicáns para a queima de restos agrícolas amoreados.

Durante o ano 2008 é preciso continuar con este sistema dotándoo de novos servizos e funcionalidades, en base ao establecido nos artigos 15 do decreto 105/2006, do 22 de xuño, polo que se regulan as medidas, a protección dos asentamentos no medio rural e a regulación de aproveitamentos e repoboacións forestais e 34 da lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galiza.

Complementariamente, en base aos resultados acadados no ano 2007 poñeranse en funcionamento novos equipos de prevención integral de incendios forestais (EPRIF), que asesorarán e colaborarán na realización de queimas controladas. Estes equipos veranse reforzados pola adquisición e equipamento de varios vehículos adaptados a estas actividades, que disporán de sistemas de control de efectivos, de vixilancia e detección de puntos quentes con cámara térmica e de comunicacóns vía satélite.

18. Creación de redes de faixas de xestión de biomasa.

A través dos plans de prevención e defensa contra incendios forestais de distrito fixaranse as redes primarias e secundarias de xestión de biomasa e programaranse as intervencións a levar a cabo nelas durante os vindeiros anos, a través de mecanismos de participación das diferentes administracións, entidades, asociacións e persoas do sector.

Nesta mesma liña de colaboración, a consellaría levará a cabo obras de infraestruturas preventivas, como rozas selectivas, devasas, cortalumes, faixas auxiliares de pistas forestais, etc., tanto de xeito directo como a través de convenios con outras administracións e de ordes de axudas dirixidas a titulares de montes.

19. Mellora da rede viaria forestal e da rede de puntos de auga.

Ademais do obxectivo de facilitar os aproveitamentos forestais, a mellora e mantemento das infraestruturas forestais planificarase co obxectivo específico de contar cunha sólida infraestrutura para as labores de vixilancia e, de ser o caso, para o acceso inmediato e seguro dos equipos de extinción e loita contra os lumes forestais. Elaborarase un inventario e caracterización da rede de viais existente tanto para a prevención e extinción de incendios forestais como para a xestión do terreo forestal e o aproveitamento dos distintos recursos.

Do mesmo xeito procederase a realizar labores de mantemento e mellora dos puntos de auga existentes, así como á construción de novos puntos de auga onde resulte necesario, plasmando cartográficamente a rede completa de reservas hídricas.

20. Desenvolvemento regulamentario da lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra incendios forestais de Galiza.

A nova política forestal de prevención e defensa contra os incendios forestais iniciada nesta lexislatura viuse reforzada coa lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra incendios forestais de Galiza. Non obstante esta liña de traballo precisa ter continuidade co desenvolvemento da lei a través da aprobación do seu regulamento e das diferentes ordes ás que fai referencia a propia lei.

Nesta liña, desenvolveranse regulamentariamente normas para a realización de queimas controladas, de aproveitamentos forestais, de pastoreo en terreos queimados, condicións para a corta e outras medidas complementarias nas parcelas forestais incluídas nunha unidade de xestión forestal, estrutura e funcionamento do rexistro de investigacións, etc.

Mediante as respectivas ordes do conselleiro do Medio Rural regularase o sistema de toma de datos, normalizaranse as redes de defensa contra os incendios forestais e ditaranse normas técnicas e funcionais para a realización de queimas controladas, entre outras.

21. Mellora das infraestruturas e medios materiais e persoais de prevención de incendios.

A renovación do parque móbil dos servizos de prevención e defensa contra os incendios forestais, iniciada no ano 2007 debe ter continuidade ao longo do ano 2008, coa adquisición de novos vehículos todoterreno e motobombas.

En paralelo continuarase coa mellora dos equipamentos de protección individual do persoal e co acondicionamento de novas infraestruturas para ser utilizadas polo persoal dos servizos de prevención e defensa contra incendios forestais como punto de encontro.

Reforzaranse os centros de coordinación provinciais e de distrito, seguindo a liña das actuacións realizadas no centro de coordinación central, co obxecto de mellorar o procedemento de xestión e coordinación dos medios a través da visualización en tempo real da súa situación e estado de operatividade. Complementarase coa mellora na dotación de equipos de seguimento de medios, que facilitará a toma de decisións respecto a súa distribución xeográfica e temporal.

É necesario ademais manter e reforzar os sistemas de comunicacións do servizo de defensa contra os incendios forestais, adaptando a rede PMR analóxica ás melloras tecnolóxicas e incorporando novos sistemas de comunicación de voz de datos.

22. Mellora dos sistemas de vixilancia.

O incremento da vixilancia preventiva e disuasoria contribuí a reducir substancialmente o número de incendios do ano 2007 en comparación co acontecido nos anos anteriores, polo que se considera necesario incrementar as brigadas de vixilancia móbiles que poidan ter ademais unha actuación inmediata en extinción ante unha alarma.

Con este mesmo obxectivo, reforzarase a colaboración cos corpos e forzas de seguridade do Estado, así como a vixilancia aérea e, incrementando a persecución dos delincuentes e das actividades neglixentes.

A mellora non será só cuantitativa, senón tamén cualitativa ao dotar aos medios de novos equipos más funcionais e con capacidade de rexistrar ao avistado e así poder ter máis información de cara á posterior investigación de causas e á identificación dos autores dos incendios.

23. Investigación de causas de incendios.

A posta a punto da aplicación informática REDIIN constituirá o eixo sobre o que xirará o reforzo da investigación de causas ao permitir compartir información en tempo real entre os diferentes axentes que participan na investigación de causas de incendios forestais.

Ademais continuarase a traballar nos protocolos de actuación e colaboración e na participación dos EPRIF como apoio aos equipos de investigación de incendios e axentes forestais.

24. Desenvolvemento dos procedementos de extinción.

O procedemento operativo de resposta as emerxencias por incendios forestais, debe revisarse continuamente, para corrixir posibles desviacións, adaptándoo ás novas necesidades do operativo. Nesta liña revisaranse os protocolos de funcionamento de todos os medios implicados, tanto medios aéreos, como terrestres.

De forma máis pormenorizada o procedemento operativo, tanto nos Centros de Coordinación de Distrito (criterios de mobilización de medios e recursos), como nas zonas de intervención (establecemento do Posto de Mando Avanzado, delimitación da zona de Con referencia específica, aos protocolos de intervención nas emerxencias, establecerase intervención: z. extinción, zona de socorro, zona base). Do mesmo xeito, determinarase un protocolo integrado das intervencións das diferentes entidades implicadas no operativo, de ámbito autonómico, contra os incendios forestais, é dicir, estableceranse todos os mecanismos de participación das diferentes administracións, entidades, asociacións do sector, etc., afectadas polo lume.

Determinaranse procedementos operativos específicos, en función dos diferentes niveis e situacóns de gravidade potencial do lume.

Reforzarase o control e extinción dos lumes, (cando se considere, que pola evolución dos mesmos, sexa necesario constituír o Posto de Dirección Técnica ou Posto de Mando Avanzado) cun incremento na dotación, tanto material (con unidades móbiles totalmente equipadas), como de recursos.

3. Órgano encargado da súa execución

Dirección Xeral de Montes e Industrias Forestais

PROGRAMA 561A. PLAN GALEGO DE INVESTIGACIÓN, DESENVOLVEMENTO E INNOVACIÓN TECNOLÓXICA

1. Descripción

Este programa ten como finalidade desenvolver as actividades de I+D+i nos sectores agrario, gandeiro e forestal, dentro das competencias atribuídas á Consellería do Medio Rural. A potenciación das actividades de investigación, xunto coas de formación e transferencia tecnolóxica no eido agroalimentario, identifícase como unha das actuacións clave da consellería para a presente lexislatura, para contribuír á consecución dos obxectivos de valorización do medio rural no seu conxunto, á fixación de poboación en dito medio e ao peche dos ciclos produtivos en Galiza.

Segundo recolle a Lei 2/2005, un dos principais campos de actuación do INGACAL será a investigación e o desenvolvemento tecnolóxico no sector alimentario galego. O INGACAL pretende actuar de dinamizador, colaborando coa industria agraria e alimentaria e promovendo e participando directamente en actividades de investigación e desenvolvemento tecnolóxico neste ámbito, así como no eido dos procesos produtivos primarios, con especial atención aos aspectos da calidade e seguridade alimentaria, aos axentes biolóxicos causantes de enfermidades, principalmente zoonoses, e ao mantemento do medio ambiente. Para iso no INGACAL integráronse os diferentes centros de investigación e estacións experimentais anexas, xunto co Laboratorio Agrario e Fitopatolóxico de Galiza da actual Dirección Xeral de Investigación, Tecnoloxía e Formación Agroforestal, da Consellería do Medio Rural. A este conxunto súmase o Centro Tecnolóxico da Carne de Ourense, fundación de interese público galego, que realiza tarefas de investigación aplicada, transferencia tecnolóxica e prestación de servizos ás empresas en materias de producción e transformación agroalimentaria, en particular de produtos cárnicos. O centro Tecnolóxico da Carne é a sede da Plataforma Agroalimentaria Galega.

Neste sentido son de interese aqueles proxectos que perseguen a diversificación e aumento da eficiencia e calidade dos sistemas de producción nos sectores agrario, gandeiro e forestal, mediante a incorporación de novas especies propias atendendo á demanda de novos

produtos, ou mellorando as variedades e a calidade dos produtos vexetais e gandeiros como lácteos e carne, e fixando en definitiva man de obra cualificada no medio rural. É obxectivo tamén deste programa favorecer o desenvolvemento do sector da alimentación galega, utilizando a I+D+i como vía para impulsar a innovación nas empresas que permita o aproveitamento da gran diversidade agrícola e gandeira galega. Ademais preténdese xerar unha oferta variada e competitiva de produtos de gran calidade, que dea respostas ás demandas da sociedade actual, relacionadas coa calidade, saúde e seguridade, ao longo de toda a cadea de produción, e que ao mesmo tempo permita o desenvolvemento do medio rural e que potencie a competitividade das empresas alimentarias.

Nun contexto dunha crecente competencia, é importante velar porque os sectores agrogandeiro e forestal poden aproveitar oportunidades de mercado mediante enfoques amplos e innovadores na creación de novos produtos, procesos e tecnoloxías. Con este fin desenvolverase un programa específico de cooperación entre os centros de investigación, os agricultores e a industria de transformación dos alimentos e as materias primas a fin de desenvolver proxectos que permitan a introdución de novas tecnoloxías no sistema produtivo no marco das producións de calidade diferenciada, os sistemas de producción integrada e ecolóxica e o desenvolvemento de fontes renovábeis de enerxía e biocarburantes en Galiza.

Por outra banda, desenvolverase un programa de consolidación da capacidade investigadora dos centros da consellaría, baixo unha dobre vertente: a intensificación dos investimentos destinados a dotar adecuadamente as instalacións e equipamento de apoio á investigación e o fomento da formación de novos investigadores, tecnólogos e persoal auxiliar e do reciclaxe e formación permanente dos investigadores.

2. Actividades

20. Financiamento do gasto corrente dos centros de investigación da Consellaría do Medio Rural integrados no INGACAL, e do Centro Tecnolóxico da Carne de Ourense.
21. Redacción e realización de proxectos de investigación nas áreas prioritarias definidas polo Plan Galego de Investigación, Desenvolvemento e Innovación Tecnolóxica e os

- plans estatais e internacionais correspondentes. Colaboración nas actividades de transferencia de tecnoloxía, formación e divulgación realizadas pola consellaría.
22. Xestión do programa de axudas á cooperación entre produtores, industria e investigación para o desenvolvemento de novos produtos, procesos e tecnoloxías, orientados ás producións de calidade diferenciada, producción integrada e ecolóxica e enerxías renovábeis en agricultura.
  23. Programa de mellora das infraestruturas de apoio á investigación do INGACAL e do Centro Tecnolóxico da Carne de Ourense, mediante a renovación e adecuación de instalacións e equipamento científico-técnico.

3. Órgano encargado da súa execución

Dirección Xeral de Investigación, Tecnoloxía e Formación Agroforestal

PROGRAMA 581A. ELABORACIÓN E DIFUSIÓN ESTATÍSTICA

1. Descripción

A Consellaría do Medio Rural ten atribuídas competencias en materia de elaboración e difusión estatística nas áreas relacionadas coas actividades dos sectores agrogandeiro, forestal e alimentario galego. Recopila e sintetiza a información relativa ao territorio, os recursos naturais, a estrutura produtiva nas explotacións e as industrias transformadoras do medio rural. Nesta actividade colabora cos órganos correspondentes do Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación proporcionando información detallada a nivel galego e actúa de forma coordinada co Instituto Galego de Estatística na elaboración das operacións definidas no marco do Plan Galego de Estatística.

Para a elaboración das operacións de estimación de superficies e rendementos, entre outras, conta co apoio do Sistema de Información Territorial de Galiza (SITGA), órgano cartográfico dependente da Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural, cofinanciando as accións de converxencia da metodoloxía empregada na elaboracións dos mapas de superficies

e usos do solo polo SITGA e o MAPA, a fin de mellorar a eficiencia e precisión dos resultados estatísticos.

O obxectivo deste programa é a execución das operacións estatísticas encomendadas á Consellería do Medio Rural dentro do Plan Galego de Estatística (PGE), que ascenden para 2008 a un total de 242 así como as conveniadas co MAPA. Continúase para 2008 a adecuación metodolóxica das operacións ás especificacións do PGE. A partir de 2008 a Consellería do Medio Rural asume a execución da operación estatística "Prezos do Leite", en consonancia coas actividades que debe desenvolver o Observatorio do Sector Lácteo. Así mesmo en 2008 iniciarase unha operación de obtención de información dos prezos en destino do leite e derivados lácteos que completará a información existente sobre prezos de insumos e produtos agrarios. Con cargo a este programa se financian tamén as edicións de material de divulgación tecnolóxica da consellaría.

2. Actividades

24. Realización das operacións conveniadas co MAPA para a elaboración das estatísticas agregadas a nivel estatal e da UE: Actualización dos directorios de ruminantes e porcino; Inquérito de vacún, producción e destino do leite; Inquérito de ovino; Inquérito de porcino; Inquéritos de salas de incubación; Inquérito de sacrificio en matadoiros; Aforos de cultivos; Avance de superficies e producións agrarias; Inquérito de prezos da terra e canons de arrendamentos rústicos; Prezos e salarios agrarios e Prezos de produtos de interese estatal e da UE.
25. Realización de estatísticas recollidas no Plan Galego de Estatística 2007-2010: Explotación do rexistro de avicultura; Estatística de sacrificio de gando en matadoiros; Estrutura do viñedo de vinificación; Inquérito do sector avícola; Superficies agrícolas; Explotación do rexistro de gando bovino; Explotación do rexistro de ovino e cabrún; Explotación do rexistro de maquinaria agrícola; Explotación do rexistro da agroindustria; Prezos agrarios; Prezos da terra; Prezos do leite; Prezos de produtos lácteos en destino; Rendementos de cultivos; Estatística do sector hortoflorícola; Utilización de medios de producción na explotación agraria; Macromagnitudes agrarias; Sector cunícola; Sector

- porcino industrial; Repoboación con fondos públicos; Incendios forestais; Producións forestais; Explotación do rexistro de montes veciñais de man común e Superficie forestal cuberta por especies.
26. Realización das estatísticas e estudos encomendadas ao Observatorio do Sector Lácteo. Realización doutros estudos relativos ao sector agrario que se lle encomenden, dentro do ámbito da Consellería do Medio Rural.
  27. Publicación dos principais resultados das operacións estatísticas: Anuario de Estatística Agraria e Macromagnitudes Agrarias, así como outras que se lle encomenden en materia de difusión de resultados de investigación e experimentación e, en xeral, de transferencia tecnolóxica.

3. Órgano encargado da súa execución

Dirección Xeral de Investigación, Tecnoloxía e Formación Agroforestal

PROGRAMA 711A. DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DO MEDIO RURAL

1. Descripción

A finalidade do programa é o funcionamento e a coordinación dos servizos centrais e periféricos tanto no que atinxo aos medios humanos como aos materiais e de organización, e actuando de soporte básico para a execución do resto dos programas da consellería, e co obxectivo de acadar maiores cotas de efectividade e racionalidade administrativa e de prestar un servizo público de calidade aos agricultores e agricultoras, e en xeral aos cidadáns que se relacionan con administración competente en materia agraria e forestal.

Este programa de gasto seguirá a renovar e modernizar os medios materiais para o desenvolvemento das funcións do persoal da consellería (material de transporte, de oficina, informático), e destinará unha parte significativa dos recursos a mellorar os sistemas de información, incorporando os avances tecnolóxicos para unha xestión administrativa mais transparente e eficaz.

Dun xeito específico, ao longo de 2008 iniciarase unha estratexia de reforzamento da estrutura periférica comarcal da consellaría, oficinas agrarias comarcas e distritos forestais, canalizando recursos para mellorar os medios cos que contan e reforzando o dispositivo de atención ao público.

Este programa tamén abranguerá as políticas dirixidas a fomentar o desenvolvemento das mulleres no medio rural, mellorando a súa situación e o seu entorno social, laboral e económico e incentivando unha maior presenza en todos os ámbitos da sociedade, así como ás entidades asociativas que promoven a igualdade das mulleres que viven no medio rural.

A forte vinculación de Galiza co sector agropecuario, tanto no plano económico coma social, e os novos retos aos que se enfrenta esta actividade e as persoas que se dedican a ela fai necesario que se divulgue e promocione a actividade agraria co fin de dignificala e ganar en solvencia e prestixio entre o público en xeral.

2. Actividades

As actividades a desenvolver son as seguintes:

1. Xestión de gastos de persoal dos servizos centrais e periféricos.
2. Xestión das distintas subministracións incluídas no programa, tanto a nivel central como periférico, coa realización das diferentes tarefas de xestión económico-administrativa.
3. Tramitación de investimentos novos e de reposición, para os servizos centrais e periféricos da consellaría, así como a realización de obras de reparación, mellora e acondicionamento dos distintos centros.
4. Modernización e informatización dos servizos centrais e periféricos da consellaría.
5. Realización de estudos e traballos técnicos en temas xerais da consellaría e demais actividades de apoio que lle sexan encomendadas.
6. Coordinación dos servizos e centros administrativos dependentes da consellaría.
7. Tramitación de toda a producción normativa no eido agrario e forestal da Xunta de Galiza, así como das Ordes de subvencións e axudas agrícolas, gandeiras e forestais e en materia de desenvolvemento rural.

8. Dotación de fondos para o funcionamento do Consello Agrario Galego, como órgano institucional de interlocución e participación do sector agrario.
9. Potenciación do papel das mulleres como protagonistas do tecido produtivo e social galego a través da promoción da súa participación na creación de iniciativas innovadoras con vocación de permanencia no territorio.
10. A formación da poboación do medio rural en materia de perspectiva de xénero e a incorporación desta a todas as actuacións de desenvolvemento rural.
11. Actividades de promoción agraria e difusión de información relativa ao agro e ao desenvolvemento rural co fin de que o público en xeral perciba a importancia deste sector na economía do país e que, de xeito máis concreto, os agricultores podan obter información de servizo a través dos medios de comunicación ordinarios.

3. Órgano encargado da súa execución

O órgano encargado da súa execución é a Secretaría Xeral da Consellería do Medio Rural a través das unidades centrais dependentes da mesma, así como das Secretarías das Delegacións Provinciais.

PROGRAMA 712A. FIXACIÓN DE POBOACIÓN NO MEDIO RURAL

1. Descripción

O programa de Fixación de poboación no medio rural ten os seguintes obxectivos estratéxicos:

1. Promover e potenciar o desenvolvemento equilibrado do territorio, favorecendo a xeración de actividade.
2. Fomentar a posta en marcha de iniciativas de desenvolvemento rural que procuren a dignificación, a mellora e a promoción do medio rural.
3. Mellorar a calidade de vida dos habitantes do medio rural.
4. Dinamizar socialmente os espazos rurais.

2. Actividades

Ademais de calquera outra acción que teña por obxectivo contribuír de forma eficaz á diversificación económica e ao reforzamento do tecido produtivo e social no rural, este programa desenvolverá en 2008 as seguintes actuacións:

1. Xestión, control e seguimento da etapa final dos programas Leader+, ProderII e Agader do período 2000-2006, que áinda que remataron a fase de compromiso dos fondos en decembro de 2006 teñen como data límite de elixibilidade do gasto o 31 de decembro de 2008. Hai que dar cumprimento aos compromisos plurianuais contraídos cos grupos de acción local en 2002 e asegurar a total e correcta execución final dos programas e, polo tanto a eficacia e a eficiencia do gasto público. Neste labor xeral incluirase en particular a posible reasignación de fondos desde Grupos que non estean en condicións de executalos cara a outros que contan con contratos en reserva, atribuindo estes fondos directamente a proxectos concretos segundo os baremos establecidos por Agader.
2. Convocatoria de axudas para proxectos de diversificación económica e mellora da calidade de vida no medio rural, aplicando para 2008 as medidas 3.1.1 (Diversificación

cara a actividades non agrarias), 3.1.2 (Apoio a microempresas), 3.2.1 (Servizos básicos para a economía e a poboación rural) e 3.2.3 (Conservación e mellora do patrimonio rural) do PDR de Galiza 2007-2013.

3. Execucións directas e convenios con asociacións de empresarios, de veciños, culturais,... para a mellora da estrutura produtiva e social do medio rural. Será o xeito de executar a medida 3.1.3 (Fomento de actividades turísticas) e parte das 3.2.1 e 3.2.3 do PDR de Galiza 2007-2013, combinando así a iniciativa público-privada coa predominantemente privada das medidas 3.1.1 e 3.1.2.
4. Programa Leader de Galiza 2007-2013. Posta en marcha do programa para o conxunto do período incluíndo a convocatoria e a aprobación dos programas comarcrais, coa correspondente asignación de cadros financeiros ata 2013. Previamente, levaranse a cabo dous tipos de labores: por unha banda traballo de dinamización no territorio, co fin de fomentar a constitución de Grupos de Acción Local representativos dos axentes socioeconómicos de cada comarca; e pola outra preparación da normativa reguladora, sobre a base do previsto no PDR de Galiza 2007-2013
5. Programa de cooperación entre territorios rurais para a transferencia de coñecemento e o fomento do traballo en rede, en aplicación da medida 4.2.1 do PDR de Galiza 2007-2013.
6. Premios AGADER ás iniciativas de desenvolvemento rural.

3. Órgano encargado da súa execución

Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural, a través da Axencia Galega de Desenvolvemento Rural (Agader)

PROGRAMA 712B. MODERNIZACIÓN E DIVERSIFICACIÓN DO TECIDO PRODUTIVO RURAL

1. Descripción

Con este programa se pretenden financiar medidas relacionadas cas estruturas produtivas agrarias a través de axudas aos investimentos nas explotacións dirixidos a mellorar a súa eficacia produtiva e sostibilidade, indemnizacións aos agricultores que residan en zonas onde a actividade agraria presenta dificultades especiais, así como o apoio a sistemas produtivos respectuosos co ambiente.

Establécense liñas de apoio para a mellora da estrutura e do sistema produtivo das explotacións que persigue o incremento da dimensión e da rendibilidade das mesmas, a diversificación das actividades e orientacións produtivas nun marco respectuoso co medio ambiente e a fixación da poboación rural nunhas condicións de vida dignas.

Deséñanse tamén dentro deste programa, medidas que faciliten o relevo xeracional, tendo como obxectivo o rexovenecemento dos titulares das explotacións, con persoas formadas tanto tecnicamente como na xestión e a fixación da poboación rural nunhas condicións de vida dignas.

Tamén están previstas accións tendentes a reestruturar as superficies de pastoreo das comunidades de montes veciñais en man común, fundamentalmente situadas en zonas de montaña.

O programa contempla o apoio ás explotacións que desenvolvan unha agricultura sustentable e respectuosa co medio ambiente ou ligadas ao ben estar animal.

O obxectivo é manter a actividade agraria e a poboación en zonas de montaña e outras zonas desfavorecidas, con especial consideración das Zonas da Rede Natura 2000, establécense unha serie de indemnizacións compensatorias para as explotacións destas áreas.

Tamén dentro deste programa establecense liñas de apoio para promover a aplicación de sistemas de aseguramento da calidade na propia explotación mediante sistemas de rexistro e control de puntos críticos que permita unha verificación da calidade hixiénico - sanitaria e nutritiva do leite dende o momento da muxidura.

Para que as explotacións poidan acadar os obxectivos da súa actividade, tanto socioeconómicos como ambientais, o asesoramento das explotacións é unha ferramenta fundamental, polo que tamén se contempla o apoio ás explotacións que utilicen os servizos de aconsellamento de entidades recoñecidas.

2. Actividades

28. Está previsto establecer liñas de axuda buscando a eficacia e sustentabilidade, e a mellora das condicións de vida de traballo, a mellora cualitativa e a ordenación das producións en función das necesidades de mercado, a adaptación das explotacións con vistas a reducir os custos de producción, aforrar enerxía, ou incorporar novas tecnoloxías, o cumprimento das normas mínimas en materia de medio ambiente, hixiene e benestar dos animais, establecidas recentemente, a mellora das condicións de hixiene das explotacións gandeiras.
29. As axudas consistirán nun apoio económico e financeiro ao investimento que se pretenda realizar na explotación, primando as explotacións en que os titulares sexan mozos ou mozas, ou aquelas que radiquen en zonas de montaña ou desfavorecidas.
30. O deseño de liñas de axuda para a incorporación de novos activos agrarios pretende o relevo xeracional á fronte das explotacións agrarias e vai destinada a persoas entre 18 e 40 anos de idade que por primeira vez acceden á titularidade, exclusiva ou compartida, dunha explotación agraria prioritaria ou como socio dunha explotación prioritaria de carácter asociativo.
31. O importe das axudas poderanse incrementar cando se xeren novos postos de traballo asalariados na explotación, e tamén cando a solicitante sexa muller, ou cando a explotación estea situada nunha zona de montaña. Os gastos a que dedican as axudas da

primeira instalación poden incluir arranxos de vivenda, a adquisición de vivenda, a adquisición de dereitos de producción e a adquisición de capital de explotación entre o que destaca a maquinaria.

32. Coas axudas para o aumento da eficacia da Superficie Agraria Útil comunitaria, preténdense reestruturar as superficies de pastoreo das comunidades de montes veciñais en man común, fundamentalmente situadas en zonas de montaña.
33. Consiste nunha axuda económica e técnica ás asociacións veciñais de montes en man común ou outras entidades facultadas para a xestión de zonas agrícolas e forestais comunitarias, para a execución de proxectos de implantación de sistemas silvopastorais de interese público, en especial, aqueles que permiten a prevención de lumes forestais.
34. Establécese unha aplicación orzamentaria. Pretende a reestruturación do sector lácteo mediante o abandono indemnizado e definitivo da producción láctea. Esta medida ten por obxectivo reestruturar as explotacións produtoras indemnizando a aquelas non viables e con dificultades para cumplir os parámetros de calidade esixidos pola normativa e pola sociedade actual para, posteriormente, facilitar o acceso a esas cantidades de cota indemnizadas a outras explotacións en proceso de reestruturación.
35. Establécese unha aplicación orzamentaria destinada ao cese gandeiro co obxectivo de cumplir os compromisos do convenio subscrito entre a administración galega e a estatal en 2001 polo que se financiou un programa de cesamento anticipado na actividade agraria sen contar con financiamento europeo.
36. Articúlanse medidas de apoio a actividades agroambientais e de ben estar animal, que tratan de compensar o lucro cesante e o esforzo engadido polo exercicio dunha agricultura sustentable e respectuosa co medio ambiente ou, no caso do gando, de medidas para o ben estar animal, máis alá do que se entende por unhas boas prácticas habituais.
37. As Indemnizacións compensatorias van encamiñadas aos produtores de zonas de montaña e outras zonas desfavorecidas distintas das de montaña, con especial consideración das Zonas da Rede Natura 2000, polas condicións más adversas para a produción agraria que

deben soportar en relación cos produtores doutras zonas do país. O obxectivo é manter a actividade agraria e a poboación nesas áreas.

38. Respecto da renovación da titularidade agraria, o obxectivo fundamental é incrementar a dimensión económica e física das explotacións, colaborando ao mesmo tempo no rexovenecemento da poboación activa agraria e facilitar unha calidade de vida digna nos últimos anos de etapa activa.
39. En xeral o programa tenta incentivar o cesamento na actividade agraria dos agricultores maiores de 55 anos e menores de 65. A axuda consiste nunha cantidade anual, mediante pagos trimestrais, dende o momento do cesamento ata os 65 anos.
40. Os programas de aseguramento da calidade en explotacións leiteiras teñen como obxectivo mellorar a calidade e a transparencia nos circuitos de comercialización, así como a rastrexabilidade. Os beneficiarios finais desta medida poden ser todos aqueles produtores que teñan cantidade de referencia asignada para produción de leite.
41. Os solicitantes son os primeiros compradores, industrias lácteas ou agrupacións de produtores. As accións que se financian son a revisión dos sistemas de muxido, a contratación de técnicos para o asesoramento na mellora da calidade así como a formación e a realización das analíticas necesarias para o programa.
42. Preténdese promover a aplicación de sistemas de aseguramento da calidade na propia explotación mediante sistemas de rexistro e control de puntos críticos que permita unha verificación da calidade hixienico-sanitaria e nutritiva do leite dende o momento da muxidura.
43. O asesoramento das explotacións é unha ferramenta de enorme relevancia para que as explotacións poidan acadar os obxectivos da súa actividade, tanto socioeconómicos como ambientais.
44. Para facilitar o acceso ao asesoramento das explotacións, e dentro do marco europeo e nacional do novo período de programación 2007-2013 para o Desenvolvemento Rural, establecerase unha axuda para cada explotación que utilice os servizos de aconsellamento de entidades recoñecidas pola Consellaría do Medio Rural.

3. Órgano encargado da súa execución

Dirección Xeral de Estruturas e Infraestruturas Rurais

PROGRAMA 712C. FOMENTO DO ASOCIACIONISMO AGRARIO E DIVULGACIÓN DA TECNOLOXÍA AGRARIA

1. Descripción

O asociacionismo agrario e en especial o cooperativismo son instrumentos fundamentais que contribúen moi positivamente na continua modernización do sector agrario galego en todas as súas vertentes, e de xeito amplamente visible na orientación dos procesos produtivos e na súa progresiva adaptación aos mercados cada vez más amplos, complexos e esixentes. O seu fomento representa unha ferramenta de grande potencialidade para a reestruturación do sector agrario galego, intervindo positivamente en todos os seus factores de producción, para acadar obxectivos de sustentabilidade económica e medioambiental. Estas vantaxes son especialmente relevantes na mellora dos procesos de producción, xestión e dirección empresarial a nivel da explotación agraria, e que polo tanto contribúe a unha mellora da rendibilidade, aparte de reportar grandes beneficios na vertente social en canto a calidade de vida, traballo e creación de emprego. Así o asociacionismo agrario é un impulsor do desenvolvemento rural no seu conxunto, e gran dinamizador da economía e da sociedade rural, contribuíndo de forma efectiva a súa fixación no medio.

Os cambios que supoñen as orientacións da política agraria común (PAC), así como a evolución de todo un complexo conxuntural de carácter socioeconómico, cultural, de mercado a nivel internacional, fai necesario dar pasos más decididos na dirección dun asociacionismo de maior dimensión, integrado, e máis eficiente no desenvolvemento de actividades, con maior capacidade de xerar valor engadido, cunha maior capacidade de diversificación das súas actividades, maior decisión para afrontar iniciativas na industrialización e comercialización das producións dos seus socios, e por último precisamos dun asociacionismo máis participativo dende un punto de vista social e económico que cimente

unha estrutura empresarial forte, sustentábel e con fonda vinculación ao conxunto da sociedade na que está asentado.

Todos estes retos conlevan a necesidade de melloras integrais; transformación profunda na dimensión empresarial, modelos e técnicas de organización e de xestión, cambio nos modelos produtivos, que precisan dunha nova orientación nos modelos e sistemas de formación e información, cas ferramentas axeitadas aos novos tempos, nos que debemos reparar en especial nas novas tecnoloxías e nunha concienzuda xestión do coñecemento, que nos permita aproveitar as oportunidades que o noso potencial produtivo nos brinda. As posibilidades de diversificación produtiva e de calidade das nosas producións invitan a ser optimistas de cara a mercados cada día más amplos, aínda que complexos, pero ao mesmo tempo abertos a múltiples posibilidades.

Así mesmo, preténdese reforzar a interlocución institucional agraria, artellando mecanismos eficaces de participación do sector agrario coa Administración, asegurando a presenza dos intereses dos produtores agrarios nos procesos de avaliación e decisión das políticas agrarias, e potenciando ás organizacións profesionais agrarias pola súa contribución no afortalamiento do sector a través do intercambio de opinións entre a Administración e mais os produtores e produtoras agrarios.

2. Actividades

1. Apoyo ao dimensionamento cooperativo mediante o fomento do asociacionismo, fusión e integración cooperativa.
2. Apoyo ao cooperativismo para a utilización de maquinaria e equipamentos en común.
3. Apoyo ao dimesionamento de explotacións agrarias mediante o fomento do asociacionismo e da fusión destas.
4. Axudas á posta en marcha de servizos de asesoramento e xestión de explotacións.
5. Axudas á posta en marcha de servizos de substitución nas explotacións.
6. Apoyo aos servizos e programas de mellora zootécnica nas cooperativas.

7. Apoio á implantación de sistemas de calidade nas empresas cooperativas.
8. Axudas á mellora e implantación das tecnoloxías da información e comunicación.
9. Apoio ás agrupacións de produtores agrarios de patacas e ás organizacións de produtores de froitas e hortalizas (OPFH).
10. Axudas para a posta en marcha de sistemas de trazabilidade no sector hortofrutícola.
11. Axudas á elaboración de estudos de viabilidade de mercado en entidades asociativas.
12. Concesión de axudas públicas ás organizacións profesionais agrarias representativas do sector en Galiza.
13. Axudas para a realización de prácticas profesionais.

3. Órganos encargados da súa execución

Dirección Xeral de Produción, Industrias e Calidade Agroalimentaria

Dirección Xeral de Investigación, Tecnoloxía e Formación Agroforestal

PROGRAMA 713A. MOBILIDADE DE TERRAS AGRARIAS IMPRODUTIVAS

1. Descripción

As fortes deficiencias que persisten na agricultura galega fan urgente a adopción dunha decidida política de reforma das estruturas agrarias, contemplados tamén outros programas desta consellaría, e que teñen especificamente neste unha importancia significativa: trátase da posta en valor de terras agrarias que hoxe están infrautilizadas, improdutivas e, mesmo en situación de grave abandono que poden causar danos aos bens públicos ou privados do contorno.

Tampouco podemos esquecer que a gandaría ligada á terra ten un peso importante na economía galega, e ademais é a principal actividade económica xeradora de rendas de moitas familias nas comarcas da Galiza interior.

A media da dimensión territorial das explotacións agrarias galegas figura entre as menores do Estado, e como consecuencia desta escasa dimensión territorial, as explotacións agrogandeiras galegas ocupan o derradeiro posto en dimensión económica tanto en marxe bruta por explotación coma por ocupado.

Diante desta situación, ao longo de 2006 déronse os primeiros pasos para o establecemento, con vocación de continuidade, dun programa de mobilidade de terras agrarias que arbitre medidas destinadas a reformar e ordenar as estruturas agrarias de Galiza, evitar a perda de superficie agraria útil e o aumento da capacidade produtiva da terra, favorecendo a súa mobilidade de maneira que as explotacións agrarias dispoñan das fincas infrautilizadas e aumenten a súa base produtiva.

Neste senso, aprobouse a Lei de Conservación da Superficie Agraria Útil e do Banco de Terras de Galiza, no que se define o instrumento básico do programa, o BANTEGAL, un organismo público de intermediación para favorecer a mobilidade de terras entre as explotacións agrarias.

O Banco de Terras que se fixo realidade no ano 2007, establece a necesidade de aumentar a riqueza do país a través da posta en valor das terras con evidente aptitude agraria, e frear a perda de superficie agraria útil, modernizar a base produtiva das explotacións, contribuíndo a fixar poboación, e potenciar a incorporación de persoas á actividade agraria, mellorando a renda dos produtores, e por último trata de instrumentar novas medidas de reforzo da mobilidade como unha forma de xestionar mellor o territorio e manter a súa sustentabilidade.

Tamén contempla este programa o incremento de extensíons dedicadas a cultivos e pastos, co que tamén se conseguirá mellorar a calidade final da produción gandeira, xa que terá como base da súa alimentación materias primas naturais e amortiguará a dependencia de insumos externos, nomeadamente os concentrados.

As terras, por unha banda, garanten que esta propiedade agraria sexa utilizada e explotada en termos acordes a súa alta potencialidade agronómica e, por outra, que a

demandas de solo ou as necesidades de mellora da base territorial xerada polos novos proxectos de explotación e investimento, ou a innovación dos existentes, poida contar cunha oferta correlativa e suficientemente fluída de solo para a súa posta en marcha.

Este programa pretende tamén incentivar a valorización integral do monte. A diversificación dos produtos forestais é fundamental para a mellora das rendas rurais e o aumento do valor económico do monte. Neste senso perséguense que os montes xestionados pola Administración sexan un exemplo e estímulo para os demais montes galegos en canto a xestión forestal sostible, por iso promoveranse accións nos mesmos tendentes a acadar o desenvolvemento do máximo de potencialidades produtivas para o incremento das rendas. Estas accións desenvolveranse mediante proxectos mixtos de valorización integral que compatibilizan os distintos aproveitamentos agroforestais cunha mellora dos usos relacionados co turismo, as actividades socioculturais e de lecer ou a formación dos axentes implicados na xestión dos distintos recursos forestais, así coma a divulgación ao conxunto da sociedade da importancia que teñen os espazos forestais no entorno rural.

Estas accións respaldaránse cos correspondentes programas de concienciación, sensibilización para a sector forestal, co obxectivo de acadar un adecuado desenvolvemento do entorno rural e do medio agroforestal, e con actuacións de información para o sector mediante estudos e asistencias técnicas de valorización do monte para a actualización dos coñecementos acerca das distintas posibilidades de xestión multifuncional dos montes.

Cos mesmos cometidos xestionarase unha convocatoria de axudas para programas de valorización integral e promoción da multifuncionalidade do monte.

Outra das actividades deste programa consiste na creación e posta en funcionamento das Unidades de Xestión Forestal establecidas na Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galiza. Con esta reorganización trátase de acadar unha mellor defensa contra os incendios forestais facilitando a ordenación dos montes e do seu planeamento preventivo mediante a optimización da súa xestión e aproveitamento.

As unidades de xestión forestal son concibidas como un mecanismo de control e xestión conxunto de terreos forestais, coas que se pretende obter un mellor aproveitamento silvícola e a xestión conxunta da prevención do risco de incendios forestais, que redunde no beneficio para o titular do predio pero tamén para a sociedade en xeral. Ao concentrar a xestión de parcelas sen perda da súa titularidade acádase un mellor rendemento da explotación e evítase o risco de incendios que se produce pola proliferación incontrolada de especies pirofíticas. En definitiva, coa articulación das Unidades de xestión forestal ponse en valor o monte galego, tanto no seu aspecto económico como no ecolóxico e paisaxístico.

2. Actividades

45. Impulso da creación ou ampliación da base territorial destinada a actividades agrarias de cooperativas e sociedades ou outras asociacións e entidades legalmente constituídas.
46. Elaboración de estudos para acometer unha regulación específica dos usos das terras agrarias e a ordenación de cultivos en Galiza, tendo en conta as aptitudes produtivas dos solos e as condicións socio-económicas de cada comarca.
47. Estimular a posta en producción das terras agrarias infrautilizadas a través de cesións a agricultores en activo titulares de explotacións agrarias viábeis.
48. Facilitarles o acceso á terra ás explotacións que queiran incrementar a súa base produtiva, e apoiar na xestión a todas aquelas persoas que teñan vontade de vender, permutar ou ceder en arrendamento as súas propiedades.
49. Cesión de fincas do Fondo de Terras, para destinarse á ampliación da base territorial de explotacións xa en funcionamento ou de nova creación, tanto cando se trata dun particular como de cooperativas ou outras asociacións agrarias

No marco do apoio á multifuncionalidade, para acadar uns axeitados niveles de xestión do monte faise necesario a ordenación das superficies forestais e dos distintos aproveitamentos. Será preciso chegar a unhas unidades mínimas para conseguir a rendibilidade con respecto aos distintos usos que se poidan dar, así coma acadar unha mellor defensa contra os incendios forestais, facilitando a ordenación dos montes e do seu

planeamento preventivo. Para isto desenvólvense as Unidades de Xestión Forestal, que se crearán e poñerán en funcionamento por medio das seguintes medidas:

1. Desenvolvemento normativo das Uxfor e dos instrumentos específicos de xestión destas.
2. Impulso a proxectos novidosos e exemplares para a posta en marcha das primeiras Uxfor.

Apoio á diversificación dos produtos forestais e promoción da valorización integral do monte, para acadar a mellora das rendas rurais e desenvolver a multifuncionalidade do monte. Se desenvolverá a traveso das seguintes actuacións:

1. Investimentos en montes de xestión pública para apoio á diversificación dos produtos forestais, coma exemplo e estímulo para os demais montes galegos.
2. Xestión dunha liña de axudas para a promoción da valorización integral do monte, a diversificación e a xestión forestal sostible, mediante proxectos mixtos de valorización integral que compatibilicen os aproveitamentos agroforestais cunha diversificación cara o turismo, as actividades socio culturais e de lecer ou a formación.

As actuacións anteriores se reforzan co desenvolvemento de liñas de acción para a mellora do coñecemento do sector forestal, a través da formación ao sector, concienciación e divulgación, coas seguintes accións:

1. Estudos e asistencias técnicas de valorización do monte para a actualización dos coñecementos acerca das distintas posibilidades de xestión multifuncional dos montes é unha das claves a desenvolver para acadar unha mellora e diversificación das rendas rurais.
2. Desenvolvemento de estudos para a mellora dos coñecementos no camiño dunha xestión forestal sostible e multifuncional, que promovan a diversificación dos produtos agroforestais e a posibilidade de valorización dos residuos forestais.
3. Establecemento de experiencias piloto e campos de demostración co dobre obxectivo de acadar novas técnicas e produtos, así como a información xeral do sector.

4. Programas de formación, concienciación, sensibilización para a xestión forestal sostenible e o achegamento á sociedade e ao mundo rural dos aspectos destacados do programa, especialmente en canto a sostenibilidade, multifuncionalidade e os distintos modelos de xestión agroforestal para a diversificación de produtos e rendas.
5. Creación e mellora de centros de interpretación do medio forestal.

3. Órganos encargados da súa execución

Dirección Xeral de Estruturas e Infraestruturas Agrarias

Dirección Xeral de Montes e Industrias Forestais

PROGRAMA 713B. ORDENACION DAS PRODUCIÓNS FORESTAIIS

1. Descripción

O presente programa ten coma obxectivo prioritario a mellora da infraestrutura produtiva do monte galego, como motor na xeración de postos de traballo no rural e sempre baixo parámetros de xestión forestal sustentábel que garantan a conservación e restauración dos ecosistemas forestais.

2. Actividades

1. Creación e diversificación das masas forestais. Conservación do patrimonio forestal galego.

A creación, mellora e mantemento (densificación) de masas de frondosas caducifolias compón un eixo prioritario desta actividade, ao seu carón o cambio de especie forestal en masas de eucalipto e/ou acacias (acacia sp.) en mal estado vexetativo por mor de pragas, doenças, danos de xeadas ou estación inadecuada e outro dos obxectivos básicos a engadir a esta actividade.

Este aumento da superficie forestal arborada incidirá sobre políticas de loita fronte a procesos erosivos, preventivas pola diminución do risco de incendios mediante a valorización dos terreos forestais, e medioambientais pola fixación e secuestro de CO₂ que proporcionan a creación e conservación dos bosques.

2. Mellora e mantemento da infraestrutura e rede viaria.

A mellora e mantemento das infraestruturas forestais incidirá na optimización da rede viaria dos montes co fin de modernizar e crear novas vías que faciliten os aproveitamentos forestais e compoñan unha defensa sólida no acceso e loita contra os lumes forestais.

3. Promoción e modernización das industrias forestais.

Co obxecto de fomentar a modernización dos medios de producción dos produtos do monte (madeira, cogomelos, castañas, plantas aromáticas, biomasa...), e mellorar a calidade empresarial (condicións laborais, adaptacións medioambientais, innovacións na xestión empresarial e adaptación aos criterios esixibles da cadea de custodia) dótase de contía orzamentaria esta actividade.

4. Mellora da saúde e vitalidade dos ecosistemas forestais.

Co obxecto de acadar un coñecemento axeitado e actualizado do estado sanitario das masas forestais galegas polo seguimento da súa evolución temporal e espacial en canto a patoloxías relacionadas con factores bióticos como abióticos créase esta actividade.

5. A avaliación do estado fitosanitario, mellorará as comparacións e as análises da evolución das masas forestais, o que nos permitiría unha visión más completa, tanto no espazo como no tempo, do estado sanitario do bosque galego e a súa evolución pola súa extraordinaria influenza no medio ambiente.

6. Fomento das actuacións silvícolas e apoio á valorización enerxética dos restos xerados.

A aplicación de tratamentos silvícolas (desbroces, podas, rareos ou claras) compoñen actuacións de vital importancia para o desenvolvemento produtivo e ecolóxico do montes,

aumentando o valor dos mesmos, sendo medioambientalmente respectuosos e xerando e fixando unha grande cantidade de empregos no medio rural.

Como consecuencia destas actuacións a biomasa forestal residual obtida será valorizada para a producción de enerxía como base para acadar obxectivos tan importantes como son a axuda a mitigar o cambio climático mediante a substitución do combustible fósil, a mellora da autosuficiencia enerxética, o incremento da seguridade da subministración ou, novamente, a creación de postos de traballo nas zonas rurais.

7. Desenvolvemento, planificación e ordenación dos bosques nas zonas rurais.

A sustentabilidade dos montes e a súa esixencia dunha xestión cada vez máis complexa co aproveitamento da pluralidade de recursos e oportunidades que ofrecen os mesmos fará necesaria a redacción e revisión dos plans de xestión forestal que incorporen todos estes recursos e servizos e manteñan criterios de defensa do solo, da auga e da vexetación existente.

Este tipo de plans deben englobar os criterios e indicadores marcados ao longo das Conferencias Ministeriais para a Protección dos Bosques Europeos (Estrasburgo, Helsinki, Lisboa e Viena).

3. Órgano encargado da súa execución

Dirección Xeral de Montes e Industrias Forestais

PROGRAMA 713C. IMPLANTACIÓN DE SISTEMAS PRODUTIVOS AGRARIOS SUSTENTABLES

1. Descripción

A través deste programa búscase o fomento dos sistemas agrarios sustentables, compatíbeis co entorno e produtores de alimentos sans e de calidade co mínimo impacto no

medio ambiente. As producións tradicionais-artesanais con base labrega e a potenciación da agricultura ecolólica, modelos de producción tradicional en Galiza ata mediados do século pasado, deben ser postas de novo en primeiro plano como alternativas sustentábeis e de alto valor engadido cun mercado en expansión e unha demanda en aumento. Apoiarase decididamente ás Agrupacións de Agricultura Ecolólica para estruturar este sector e cooperar no seu desenvolvimento. Partindo da situación actual, potenciarase tamén a Producción Integrada como paso intermedio, tendo en conta a importante redución no uso de fitosanitarios, a utilización de produtos biorracionais, a diminución e mellor uso do abonado, o control dos residuos e, en todo caso, unha mellor relación co medio e unhas producións más sans e menos contaminantes. Estes beneficios xustifican en si mesmos o paso do modelo de producción actual a unha agricultura más sustentábel, aínda nos sistemas más intensivos.

A potenciación das producións complementarias e/ou alternativas é básica para apoiar a diversificación das actividades agropecuarias. Deberanse desenvolver axustándose ás potencialidades particulares das distintas áreas e aos novos métodos de producción integrada e ciclos produtivos integrais, apostando polos produtos diferenciados asociados á imaxe de calidade e coidando as transformacións industriais e as canles de distribución e comercialización. A investigación agronómica e de mercado é un elemento esencial neste ámbito. Esta estratexia propiciará unha revalorización dos produtos a través dunha política de defensa da calidade, non só organoléptica, senón de salubridade, ademais de diferenciar e tipificar os devanditos produtos e as súas zonas naturais de producción.

2. Actividades

1. Incremento do valor engadido das producións agrícolas e a súa calidade mediante a recuperación de variedades, castes e especies autóctonas. Divulgación dos resultados de ensaios realizados con estas variedades.
2. Programa de recuperación, conservación e fomento de recursos zooxenéticos autóctonos e a súa valorización nas producións ecológicas e de calidade e no aproveitamento de superficies infrautilizadas.

3. Plan de fomento do sector equino e posta en valor do cabalo galego.
4. Potenciación da producción propia de sementes e plantas de viveiro garantidas (forraxeiras, millo e trigos) e ampliación a outras especies das que temos gran consumo e nula producción, como é o caso da pataca.
5. Apoio á agricultura e gandería ecolólica e fomento da producción integrada.
6. Medidas de reestruturación dos viñedos para agricultores que desexen substituír variedades non preferentes por variedades autóctonas recomendadas, así como para renovar os seus viñedos envellecidos ou mudar o marco de plantación e os sistemas de conducción, mellorando a súa calidade e rendibilidade.
7. Plan de renovación de maquinaria agrícola, cos obxectivos de mellorar a eficiencia enerxética para conseguir a cota de aforro de carburantes asignada ao sector agrario, de reducir as emisións contaminantes á atmosfera e a de rebaixar os índices de sinistralidade nas actividades agrícolas e forestais.
8. Fomento da contratación dos seguros agrarios coa finalidade de que os agricultores e gandeiros poidan beneficiarse das vantaxes dos seguros como un instrumento que lles permita afrontar as perdas económicas que poidan ter nas súas producións como consecuencia da actuación de axentes alleos como a climatoloxía ou as pragas e enfermidades. Inclúe a liña de seguros destinada a cubrir os gastos de recollida e destrución de animais mortos nas explotacións (MER) en todas as especies.
9. Mellora da calidade produtiva dos animais, mediante a adquisición de material xenético que permita avanzar no nivel xenético da cabana galega.
10. Mellora da calidade produtiva a través de entidades asociativas do sector, con medidas de asesoramento e accións de obtención, integración e interpretación técnica dos datos obtidos.
11. Apoio á realización da analítica precisa para o control da calidade das producións gandeiras e o asesoramento das explotacións.
12. Apoio á innovación de técnicas reprodutivas e de diagnose e implantación do seu uso nas explotacións.
13. Implantación das novas tecnoloxías da información nas explotacións para mellorar a sanidade, a calidade e a rastrexabilidade completa das producións.

14. Mellora da calidade do leite mediante o programa de inspección do leite crudo nas explotacións.
15. Incorporación de medidas de respecto ao medio ambiente mediante accións encamiñadas á utilización correcta dos residuos das explotacións -xurros, compost- que permitan ademais unha redución dos gastos e a posibilidade de acceso a axudas pola súa aplicación.
16. Ordenación dos aproveitamentos gandeiros das superficies de montes comunais potenciando a utilización das razas gandeiras autóctonas.

3. Órgano encargado da súa execución

Dirección Xeral de Produción, Industrias e Calidade Agroalimentaria

PROGRAMA 713D. MELLORA DA CALIDADE NA PRODUCIÓN AGROALIMENTARIA

1. Descripción

Na actual convivencia de mercado, a diferenciación ante os consumidores dos produtos agroalimentarios que teñen unhas características obxectivas de calidade é unha estratexia fundamental para a subsistencia dos pequenos produtores e empresas. Galiza conta cun sector agrario produtor de materias primas de alta calidade que deu lugar a unha ampla e recoñecida oferta gastronómica que forma parte da cultura do país. Porén, o acceso aos mercados de forma competitiva é unha condición necesaria para garantir a viabilidade económica e social das producións agrarias. Para iso cómpre desenvolver actuacións de ordenación das producións, apoio á comercialización, promoción dos produtos agrarios e agroalimentarios galegos, e de mellora das industrias e dos mercados agrarios.

O sistema de protección dos produtos de calidade a través de denominacións de orixe e indicacións xeográficas protexidas obriga a que estes produtos se elaboren e transformen na súa área tradicional de procedencia, case sempre zonas rurais, co que o valor engadido xerado

queda nese territorio. Estas producións, ademais, melloran as rendas obtidas xa que estes produtos adoitan acadar mellores prezos no mercado. Os Consellos Reguladores son os encargados de velar polo prestixio das denominacións xeográficas de calidade e polo cumprimento das súas disposicións normativas e de aplicar, de ser o caso, os sistemas de control necesarios para garantir a calidade e a orixe dos produtos certificados. A elaboración de produtos diferenciados permite viabilizar as pequenas producións, moitas delas artesanais, que doutra forma terían difícil acceso ao mercado. A meirande parte dos indicativos de calidade afectan a territorios do rural con importantes problemas de despoboamento. Por iso, a potenciación das denominacións de calidade incide directamente na fixación da poboación destas zonas na medida en que favorece a actividade económica e o mantemento e xeración de emprego nesas árees.

2. Actividades

1. Axuda a investimentos de mellora da producción, industrialización e comercialización de produtos agrarios.
2. Realización de actividades de información e promoción de produtos agroalimentarios galegos con calidade diferenciada.
3. Apoio aos investimentos no control e a mellora da calidade dos produtos agrarios.
4. Apoio á mellora dos mercados agrarios.
5. Apoio ás entidades asociativas para a mellora da comercialización das súas producións.
6. Organización, apoio e participación en feiras e certames comerciais do sector agroalimentario.
7. Preparación, organización e execución de xornadas técnicas e estudos sobre a comercialización dos produtos agrarios e agroalimentarios galegos.
8. Apoio financeiro ao funcionamento dos consellos reguladores e órganos reitores das denominacións de calidade (denominacións de orixe, denominacións específicas, e denominacións xenéricas).

3. Órgano encargado da súa execución

Dirección Xeral de Produción, Industrias e Calidade Agroalimentaria

PROGRAMA 713E. BENESTAR ANIMAL E SANIDADE VEXETAL

1. Descripción

A demanda de alimentos estase orientando cada día máis cara as producións de calidade que garantan non só unhas determinadas características organolépticas, senón que ademais sexan produtos sans e obtidos por métodos compatibeis coa conservación do medio e co benestar dos animais. Para o control da cadea alimentaria cómpre coñecer onde, por quen e como foi producido calquera alimento, polo que se están a implantar sistemas de rastrexabilidade que garantan a súa procedencia e características, mesmo dos que se usan na alimentación animal. A Unión Europea está a trasladar esta demanda dos cidadáns á lexislación comunitaria en todas as súas vertentes -produtivas, sanitarias, económicas, ambientais e sociais- e máis adiante se relatan as diversas accións programadas para acadar estes obxectivos.

Se queremos obter alimentos seguros e saudábeis, os animais dos que proceden deben estar sans e ser alimentados con produtos seguros. E para logralo, cómpre realizar unhas boas prácticas veterinarias e previr os brotes de enfermidades animais de contaxio. Para garantir que non entran animais enfermos na cadea alimentaria, todos os animais e os produtos que deles se derivan deben cumplir uns estritos requirimentos sanitarios e de etiquetado antes de poder ser comercializados. A normativa vixente esixe que todos os animais das explotacións estean identificados de maneira que en todo momento se poida seguir a súa pista. Unha rede informática europea permite ás autoridades veterinarias de toda a Unión intercambiar información sobre os movementos de animais vivos, esperma, embrións, produtos e residuos animais. Do mesmo xeito, establecese unha vixilancia sobre todos os insumos utilizados para

producir os nosos alimentos durante a cría ou a producción, especialmente os piensos que alimentan ao gando.

Un dos principios nos que se basea a política da UE é que non se deben causar aos animais danos ou sufrimentos innecesarios. Isto desenvolvece nunhas normas sobre o benestar dos animais que establecen as condicións nas que se poden criar as galiñas, os porcos e as vacas, e nas que se poden transportar e sacrificar estes animais.

O mantemento e mellora do nivel sanitario das nosas explotacións outorga aos gandeiros galegos unha avantaxe competitiva importante para a comercialización dos seus produtos, conseguindo unha diferenciación do sector que lle permite o acceso a novos mercados.

O programa trata de incrementar a rendibilidade das explotacións mediante a loita contra os axentes nocivos, o control da calidade e a seguridade alimentaria das producións, e reducindo ao mínimo o seu impacto no medio de tal xeito que sexan debidamente tratados os residuos e se garanta unha calidade sanitaria para o consumidor. Sendo o subsector gandeiro o primeiro aporte á produción final agraria galega, razóns de tipo socioeconómico e sanitario obrigan a poñer en marcha programas que permitan diminuír as perdas económicas causadas polas enfermidades animais, protexendo a saúde pública e evitando a transmisión destas enfermidades, tanto ás persoas que conviven cos animais como ao consumidor dos produtos de orixe animal. O obxectivo final é acreditar o estado sanitario da totalidade da cabana de vacún, ovino e cabrún e a extensión dos programas sanitarios ao porcino, ás aves e ao sector apícola.

Os Programas de loita e prevención de pragas e enfermidades vexetais son outra acción a desenvolver. A prevención das pragas vexetais por medio das campañas de prospección obligatoria e a loita contra pragas coa destrución do material vexetal afectado, constitúen, xunto coas medidas de protección, o primeiro grupo de accións neste punto. Apoiarse ademais ás agrupacións de produtores para obter servizos de asesoramento na

evolución cara a sistemas agrarios sustentábeis, na mellora da sanidade dos seus cultivos e no cumprimento e certificación dos estándares existentes.

A inspección técnica de maquinaria agrícola é unha nova acción a realizar, con fin de acadar unha aplicación máis eficiente dos produtos fitosanitarios, reducindo o volume dos tratamentos empregados e limitando o impacto no medio e os residuos xerados.

2. Actividades

1. Execución de programas obligatorios de erradicación, loita e control de enfermidades animais (tuberculose e brucelose bovina) que teñen como base a normativa estatal enmarcada en programas para cada estado aprobados pola Unión Europea. Estes programas permitiron diminuír a incidencia destas enfermidades a uns límites que xa están próximos a valores de erradicacións. Así, contarmos cun elevado número de explotacións libres desas enfermidades é o punto de partida para formular outros programas sanitarios e, o que é máis importante, contarmos con animais sans permítenos aplicar programas de mellora produtiva a través dos que se optimicen os recursos naturais dispoñíbeis para a súa alimentación.
2. Programa de erradicación da brucelose ovina cabrúa, que conseguiu índices de prevalencia da enfermidade que indican un horizonte cercano á posible erradicación.
3. Programas de vixilancia, control e erradiación das encefalopatías esponxiformes transmisíbeis (EETs): EEB, Scrapie: neste proxecto de loita e control sanitario das encefalopatías inclúense os gastos derivados das labores de diagnóstico -para garantir que se descarta a presenza da enfermidade en cada canal que é liberada ao consumo-, do aseguramento da calidade inspectora nas explotacións gandeiras, e das axudas ao sector por sacrificio e destrucción de animais e os seus produtos.
4. Plan sanitario do sector porcino: o programa de control e erradicación da enfermidade de Aujeszky terá unha especial incidencia no sector, dado que a súa erradicación suporía unha notable mellora nas condicións de producción e comercialización.

5. Plan sanitario avícola: plan de control e erradicación de salmoneloses aviares, plan de control da influenza aviar.
6. Programa de loita contra as enfermidades apícolas: enmarcado no Programa nacional de axudas á apicultura desenvolvido mediante un Real Decreto estatal en aplicación do previsto no correspondente regulamento comunitario que recolle as distintas liñas de axuda a este sector cofinanciadas con fondos FEAGA.
7. Programa de vixilancia e erradicación da Lingua Azul.
8. Programas sanitarios facultativos: impulso, adaptación normativa e consolidación das agrupacións de defensa sanitaria gandeira en Galiza (ADSG) co obxecto de acadar niveis sanitarios superiores aos esixidos polos programas obligatorios.
9. Programa de control oficial de etiquetado da carne de vacún, que por medio de actuacións na fase de producción vai garantir o correcto funcionamento do sistema de información – rastrexabilidade- na cadea alimentaria.
10. Plans de control da aplicación da normativa de benestar dos animais.
11. Implementación da estrutura e medios necesarios nos Servizos Veterinarios Oficiais para afrontar situacións de alertas sanitarias.
12. Control da seguridade alimentaria das producións gandeiras mediante o mantemento dos programas actuais de alimentación animal, PNIR, medicamento veterinario, control de subprodutos de orixe animal, inspección da calidade do leite cru nas explotacións, e a aplicación da normativa europea de hixiene.
13. Estruturación dentro dos Servizos Veterinarios Oficiais dunha Rede de Epidemi-Vixilancia que poña en valor a información dos programas sanitarios en funcionamento e que reduza o tempo que os produtores adican á cumplimentación de rexistros e declaracóns oficiais.
14. Adaptación das explotacións ás novas normas comunitarias de sanidade animal e de rastrexabilidade das producións (identificación de ovino e equino, entre outras).

15. Implantación de medidas para o control dos patóxenos dos vexetais por medios respectuosos co ambiente a través de agrupacións (Agrupacións de Agricultura Ecolólica, APIAS, ATRIAS, ADVS) e aplicación de medidas de forma racional mediante o control preventivo a través das estacións de avisos.
16. Medidas para o fomento de métodos de producción compatíbeis co medio ambiente, como a agricultura e gandería ecolólica, coa protección do consumidor e co obxectivo de facilitar o mantemento das rendas dos produtores, asegurando a conservación do espazo natural. Para isto cómpre o desenvolvemento dun marco normativo que favoreza a obtención dun producto de calidade sanitaria diferenciada en zonas determinadas (etiqueta de control de calidade de “producción integrada” ou “agricultura ecolólica”).
17. Potenciación de servizos de asesoramento técnico na xestión das actividades más especializadas dos cultivos (control de patóxenos, fertilización, poda, etc.).
18. Realización de programas de loita e prevención de pragas e enfermidades vexetais: campañas de prospección obligatoria, indemnizacións por destrución de material vexetal.
19. Programa de inspección de maquinaria agrícola: posta en marcha e mantemento das unidades de inspección de maquinaria de aplicación de fitosanitarios.
20. Reforzo da protección de cultivos vexetais a través de programas integrados de loita, comezando por xerar unha infraestrutura, tanto de innovación técnica coma humana, capaz de establecer un sistema de predición do potencial de risco da epidemioloxía das posibles pragas e enfermidades dos cultivos de Galiza, para poder garantir o control eficaz e unha correcta utilización das distintas técnicas de loita, especialmente no coidado da utilización de fitofármacos para evitar problemas de contaminación ambiental e eliminar os posíbeis residuos derivados dun emprego incontrolado. Tamén evitar a entrada de organismos nocivos (de corentena) respecto dos que Galiza está exenta.
21. Implementación da “Rede de Estacións de Avisos Fitopatolóxicos de Galiza”, que xunto cos datos semanais de seguimento dos ciclos biolóxicos dos fitopatóxenos, fauna útil e estado fenolóxico dos cultivos, poden aconsellar preventivamente actuacións de control integrado.

3. Órgano encargado da súa execución

Dirección Xeral de Produción, Industrias e Calidade Agroalimentaria

PROGRAMA 713F. REGULACIÓN DAS PRODUCÍONS AGRARIAS E APOIO Á RENDA DOS AGRICULTORES

1. Descripción

O programa 713F ten por obxecto a realización das accións previstas nos diversos réximes de apoio á renda establecidos na Política Agraria Común (PAC), no novo marco definido pola aplicación da reforma da PAC aprobada en 2003.

Introdúcese así un réxime de pagamento único por explotación como axuda disociada á renda de cada explotación e, por tanto, facendo depender o pagamento íntegro ao respecto dos requisitos básicos en materia de medio ambiente, seguridade alimentaria, saúde e benestar dos animais, así como do mantemento da explotación en boas condicións agrarias e medioambientais.

Non obstante, outras accións mantéñense ligadas á producción e conservan, por tanto, unha vinculación parcial entre as axudas e a producción.

2. Actividades

1. Pagamentos desligados correspondentes ao réxime de pagamento único, para os agricultores que sexan titulares de dereitos correspondentes ao dito réxime, de acordo coa asignación definitiva de dereitos de axuda.
2. Pagamentos ligados á producción aos produtores de cultivos herbáceos -cereais, oleaxinosas e proteaxinosas- (capítulo 10 do Título IV do Regulamento 1782/2003) baseados en rendementos comarcais.
3. Pagamentos ligados á producción no sector do vacún, polo que se conceden determinadas primas aos produtores que manteñan vacas nutrices así como aos produtores criadores de gando vacún polo sacrificio de bovinos adultos e tenreiros.

4. Pagamentos ligados á producción no sector do ovino e cabrún, polo que se conceden determinadas primas aos produtores de ovino e cabrún.
5. Pagamentos específicos por hectárea aos produtores de proteaxinosas.
6. Pagamentos adicionais aos produtores en aplicación do artigo 69 do Regulamento 1782/2003, nos sectores de gando vacún de carne e de leite.
7. A concesión dunha axuda para fomentar a utilización do almidón, obtido a partir de certos produtos agrícolas, na fabricación de determinadas mercadorías.
8. A concesión dunha axuda para a subministración aos alumnos de centros escolares de leite e determinados produtos lácteos transformados.
9. Apoiar á sociedade instrumental do organismo, dotándoa dos medios necesarios para o cumprimento da finalidade que teña encomendada.

3. Órgano encargado da súa execución

Fondo Galego de Garantía Agraria

PROGRAMA 741A. APOIO Á MODERNIZACIÓN, INTERNACIONALIZACIÓN E MELLORA DA COMPETITIVIDADE, INNOVACIÓN E PRODUTIVIDADE EMPRESARIAL

1. Descripción

O noso país é produtor de moi boas materias primas, pero ten aínda un déficit histórico en canto ao desenvolvemento da súa industria alimentaria e aos procesos de comercialización e promoción dos seus produtos transformados. Ademais, a demanda dos consumidores encamiñase cara a produtos agroalimentarios transformados e de calidade. Porén, o impulso e apoio á nosa agroindustria convértese nun obxectivo estratéxico para acadar un maior desenvolvemento no medio rural galego. As industrias de transformación e comercialización de produtos agrarios acrecentan o valor das producións agrarias, deixando o valor engadido nas propias zonas rurais, xerando tamén un importante número de postos de

traballo, mantendo no rural á poboación xove e activa, afianzando a viabilidade das explotacións e afortalando o tecido económico destas áreas. Por todo isto, cómpre apoiar con carácter xeral aos procesos de transformación e comercialización dos produtos agrarios e, en particular, aqueles que garanten un beneficio directo aos produtores de base galegos.

2. Actividades

1. Apoio á creación de novas industrias agrarias, fomentando os investimentos que teñan un beneficio para os produtores galegos así como aqueles que teñan por obxecto a incorporación de innovacións e melloras tecnolóxicas, prioritariamente en zonas con procesos de despoboamento e zonas desfavorecidas, co obxecto de crear emprego e potenciar os sectores da industria e os servizos.
2. Axudas ás empresas para a promoción e mellora da comercialización dos produtos agrarios e agroalimentarios galegos.
3. Axuda aos investimentos realizados por empresas de base asociativa para que reverta nos propios produtores o valor engadido que achega a transformación industrial agroalimentaria.
4. Investimentos dirixidos á obtención de produtos ecológicos.
5. Apoio aos investimentos encamiñados a unha mellora da competitividade das industrias agroalimentarias xa existentes, favorecendo a mellora da calidade, a diversificación produtiva e o valor engadido das producións, e primando a aquelas industrias que establezan contratos estables cos produtores galegos.
6. Apoio á participación do sector produtor na transformación e comercialización de produtos agrarios.

3. Órgano encargo da súa execución

Dirección Xeral de Produción, Industrias e Calidade Agroalimentaria

4. CADROS NUMÉRICOS

Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e servizos

	SERVIZOS							TOTAL
	01	02	03	04	05	06	90	
422L Capacitación e extensión agroforestal					8.383,2			8.383,2
422M Formación e cualificación profesional					2.308,7			2.308,7
551A Infraestruturas e equipamentos no medio rural		67.168,3						74.441,7
551B Accións preventivas e infraestrutura forestal				7.273,4				112.263,6
561A Plan galego de investigación desenvolvemento e innovación tecnolóxica					10.366,4			10.366,4
581A Elaboración e difusión estatística					280,0			280,0
711A Dirección e servizos xerais do medio rural	29.770,7							29.770,7
712A Fixación de poboación no medio rural				39.643,6				39.643,6
712B Modernización e diversificación do tecido produtivo rural		64.588,0						64.588,0
712C Fomento do asociacionismo agrario e divulgación da tecnoloxía agraria			8.553,2					8.553,2
713A Mobilidade de terras agrarias improdutivas		7.888,6				10.774,3		18.662,9
713B Ordenación das producións forestais						67.720,8		67.720,8
713C Implantación de sistemas produtivos agrarios sustentables			24.263,4					24.263,4
713D Mellora da calidade na producción agroalimentaria			22.869,1					22.869,1
713E Benestar animal e sanidade vexetal			65.289,2		1.279,2			66.568,4
713F Regulacións das producións agrarias e apoio á renda dos agricultores							64.024,8	64.024,8
741A Apoyo á modernización, internacionalización e mellora da competitividade, innovación e productividade empresarial			15.000,0					15.000,0
TOTAL	29.770,7	139.644,9	135.974,9	46.917,0	22.617,5	190.758,7	64.024,8	629.708,5

(Miles de euros)

Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e capítulos

	CAPÍTULOS					
	I	II	IV	VI	VII	TOTAL
422L Capacitación e extensión agroforestal	5.209,8	998,4		1.500,0	675,0	8.383,2
422M Formación e cualificación profesional			430,0	1.878,7		2.308,7
551A Infraestruturas e equipamentos no medio rural	6.497,9		6.347,0	60.685,1	911,7	74.441,7
551B Accións preventivas e infraestrutura forestal	36.353,9	4.320,0		58.632,6	12.957,1	112.263,6
561A Plan galego de investigación desenvolvemento e innovación tecnolóxica	3.963,2		2.056,8		4.346,4	10.366,4
581A Elaboración e difusión estatística				280,0		280,0
711A Dirección e servizos xerais do medio rural	18.433,8	2.895,5	715,1	6.601,4	1.125,0	29.770,8
712A Fixación de poboación no medio rural			2.868,0		36.775,6	39.643,6
712B Modernización e diversificación do tecido produtivo rural				3.340,7	61.247,2	64.587,9
712C Fomento do asociacionismo agrario e divulgación da tecnoloxía agraria			1.425,0		7.128,2	8.553,2
713A Mobilidade de terras agrarias improdutivas			601,1	11.370,7	6.691,1	18.662,9
713B Ordenación das producións forestais	23.660,3			16.113,2	27.947,3	67.720,8
713C Implantación de sistemas produtivos agrarios sustentables		162,4		3.694,0	20.407,0	24.263,4
713D Mellora da calidade na producción agroalimentaria	2.655,7	36,8	1.038,1	7.457,5	11.681,0	22.869,1
713E Benestar animal e sanidade vexetal	28.406,8	818,0	437,7	27.573,0	9.332,9	66.568,4
713F Regulacións das producións agrarias e apoio á renda dos agricultores	3.948,4	1.010,6	199,9	3.171,7	55.694,2	64.024,8
741A Apoio á modernización, internacionalización e mellora da competitividade, innovación e productividade empresarial					15.000,0	15.000,0
TOTAL	129.129,8	10.241,7	16.118,7	202.298,6	271.919,7	629.708,5

(Miles de euros)

Distribución orgánica

01 SECRETARÍA XERAL	2007	2008	% Var.
Cap. I Gastos de persoal	16.811,6	18.433,8	9,6
Cap. II Gastos en bens correntes e servizos	2.749,6	2.895,5	5,3
Cap. IV Transferencias correntes	690,0	715,0	3,6
Cap. VI Investimentos reais	5.025,0	6.601,4	31,4
Cap. VII Transferencias de capital	400,0	1.125,0	181,3
TOTAL	25.676,2	29.770,7	15,9

(Miles de euros)

02 D. X. DE ESTRUTURAS E INFRAEST. AGRARIAS	2007	2008	% Var.
Cap. I Gastos de persoal	5.808,5	6.266,6	7,9
Cap. IV Transferencias correntes	298,0	601,1	101,7
Cap. VI Investimentos reais	66.324,2	68.670,8	3,5
Cap. VII Transferencias de capital	95.064,6	64.106,4	-32,6
Cap. VIII Activos financeiros	60,0		-100,0
TOTAL	167.555,3	139.644,9	-16,7

(Miles de euros)

03 D. X. DE PROD. INDUS. E CALIDADE AGROALI.	2007	2008	% Var.
Cap. I Gastos de persoal	27.739,4	29.783,3	7,4
Cap. II Gastos en bens correntes e servizos	994,8	1.017,1	2,2
Cap. IV Transferencias correntes	2.558,7	2.900,9	13,4
Cap. VI Investimentos reais	36.565,9	38.724,5	5,9
Cap. VII Transferencias de capital	68.511,1	63.549,1	-7,2
TOTAL	136.369,9	135.974,9	-0,3

(Miles de euros)

04 D. X. DE DESENVOLVIMENTO RURAL	2007	2008	% Var.
Cap. I Gastos de persoal	219,0	231,3	5,6
Cap. IV Transferencias correntes	9.025,6	9.215,1	2,1
Cap. VI Investimentos reais	600,0	355,0	-40,8
Cap. VII Transferencias de capital	20.466,9	37.115,6	81,3
TOTAL	30.311,5	46.917,0	54,8

(Miles de euros)

05 D. X. DE INV. TEC. E FORM. AGROFORESTAL	2007	2008	% Var.
Cap. I Gastos de persoal	9.665,4	10.452,2	8,1
Cap. II Gastos en bens correntes e servizos	1.334,9	998,4	-25,2
Cap. IV Transferencias correntes	2.523,9	2.486,8	-1,5
Cap. VI Investimentos reais	7.198,3	3.658,7	-49,2
Cap. VII Transferencias de capital	494,0	5.021,4	916,5
TOTAL	21.216,5	22.617,5	6,6

(Miles de euros)

06 D. X. DE MONTES E INDUSTRIAS FORESTAIIS	2007	2008	% Var.
Cap. I Gastos de persoal	53.693,0	60.014,2	11,8
Cap. II Gastos en bens correntes e servizos	3.949,9	4.320,0	9,4
Cap. VI Investimentos reais	77.073,7	81.116,5	5,2
Cap. VII Transferencias de capital	48.621,6	45.308,0	-6,8
TOTAL	183.338,1	190.758,7	4,0

(Miles de euros)

90 FONDO GALEGO DE GARANTÍA AGRARIA	2007	2008	% Var.
Cap. I Gastos de persoal	3.651,1	3.948,4	8,1
Cap. II Gastos en bens correntes e servizos	912,7	1.010,6	10,7
Cap. IV Transferencias correntes	196,0	199,9	2,0
Cap. VI Investimentos reais	3.033,5	3.171,7	4,6
Cap. VII Transferencias de capital	55.774,2	55.694,2	-0,1
TOTAL	63.567,5	64.024,8	0,7

(Miles de euros)

SERVIZO	2007	2008	% Var.
01 SECRETARÍA XERAL	25.676,2	29.770,7	15,9
02 D. X. DE ESTRUCTURAS E INFRAEST. AGRARIAS	167.555,3	139.644,9	-16,7
03 D. X. DE PROD. INDUS. E CALIDADE AGROALI.	136.369,9	135.974,9	-0,3
04 D. X. DE DESENVOLVIMENTO RURAL	30.311,5	46.917,0	54,8
05 D. X. DE INV. TEC. E FORM. AGROFORESTAL	21.216,5	22.617,5	6,6
06 D. X. DE MONTES E INDUSTRIAS FORESTAIIS	183.338,1	190.758,7	4,0
90 FONDO GALEGO DE GARANTÍA AGRARIA	63.567,5	64.024,8	0,7
TOTAL	628.035,0	629.708,5	0,3

(Miles de euros)

Consellería e organismo autónomo

	Consellería		Org. autónomos		Transf. internas		TOTAL CONSOLIDADO	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Cap. I Persoal	113.936,9	125.181,5	3.651,1	3.948,4			117.588,0	129.129,9
Cap. II Gastos en bens Corr. e Serv.	9.029,2	9.231,0	912,7	1.010,6			9.941,9	10.241,6
Cap. III Gastos financeiros								
Cap. IV Transferencias correntes	19.776,0	20.967,9	196,0	199,9	4.679,8	5.049,0	15.292,2	16.118,8
OPERACIÓNES CORRENTES	142.742,1	155.380,4	4.759,8	5.158,9	4.679,8	5.049,0	142.822,1	155.490,3
Cap. VI Investimentos reais	192.787,1	199.126,9	3.033,5	3.171,7			195.820,6	202.298,6
Cap. VII Transferencias de capital	292.365,8	275.091,2	55.774,2	55.694,2	58.807,7	58.865,8	289.332,3	271.919,6
Cap. VIII Activos financeiros	60,0						60,0	
OPERACIÓNES DE CAPITAL	485.212,9	474.218,1	58.807,7	58.865,9	58.807,7	58.865,8	485.212,9	474.218,2
TOTAL BRUTO	627.955,0	629.598,5	63.567,5	64.024,8	63.487,5	63.914,8		
TRANSFERENCIAS INTERNAS								
TOTAL CONSOLIDADO	627.955,0	629.598,5	63.567,5	64.024,8	63.487,5	63.914,8	628.035,0	629.708,5

(Miles de euros)

Sociedades públicas.

	2007			2008			% Var.		
	Expl.	Capit.	TOTAL	Expl.	Capit.	TOTAL	Expl.	Capit.	TOTAL
XENÉTICA FONTAO	2.878,0	365,0	3.243,0	3.168,0	280,0	3.448,0	10,1	-23,3	6,3
AXENCIA G. DESENV. RURAL	25.979,0	48,0	26.027,0	38.701,0	2.221,0	40.922,0	49,0	4.527,1	57,2
S.A. DE DESENVOLV. COMARCAL	6.676,0	500,0	7.176,0	7.117,0	510,0	7.627,0	6,6	2,0	6,3
E.P. SERVIZOS AGRARIOS GALEGOS			0,0	53.015,0	1.503,0	54.518,0			

(Miles de euros)

Medios persoais

	2007	2008
<i>Altos cargos</i>	11	11
<i>Persoal funcionario</i>	1.881	1.885
Grupo A	590	595
Grupo B	381	381
Grupo C	652	652
Grupo D	240	240
Grupo E	18	17
<i>Persoal laboral</i>	2.075	1.968
Grupo I	112	5
Grupo II	14	14
Grupo III	337	337
Grupo IV	409	409
Grupo V	1.203	1.203
<i>Outro persoal</i>		107
TOTAL	3.967	3.971

Fondo Galego de Garantía Agraria

	2007	2008
<i>Altos cargos</i>		
<i>Persoal funcionario</i>	101	101
Grupo A	43	40
Grupo B	18	22
Grupo C	18	18
Grupo D	20	19
Grupo E	2	2
<i>Persoal laboral</i>	18	18
Grupo III	6	6
Grupo IV	7	7
Grupo V	5	5
TOTAL	119	119

